

Handelsnormer för färsk frukt och färska grönsaker

Anvisning för frukt- och grönsakssektorn

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	5
2 FÖRFATTNINGAR SOM SKA TILLÄMPAS	6
2.1 Handelsnormernas centrala innehåll	7
2.2 Vilka produkter gäller normerna	8
2.3 Vad är nyttan med handelsnormerna	9
3 ANVÄNDA BEGREPP	9
3.1 Allmänna handelsnormer	9
3.2 Produktspecifika handelsnormer	10
3.2 Förpackning	11
3.3.1 Grossförpackning	11
3.3.2 Konsumentförpackning	11
3.3.3 Blandning/blandförpackning	12
3.4 Märkningar	12
3.5 Parti	13
3.6 Företagaren (produkternas innehavare)	13
3.7 Databas	13
3.8 Kontrollör	13
3.9 EU-etikett	14
3.10 EUR-Lex	14
3.11 Instrument	14
4 FÖRETAGARENS SKYLDIGHETER	15
4.1 Företagarens ansvar för att produkterna överensstämmer med handelsnormerna	15
4.2 Bistånds- och uppgiftsskyldighet	15
4.3 Anmälningsskyldighet	16
5 OBLIGATORISKA MÄRKNINGAR	16
5.1 Enligt de allmänna handelsnormerna	16
5.2 Enligt de produktspecifika handelsnormerna	17
5.3 I detaljhandeln	17
5.3.1 Förpackade produkter	17
5.3.2 Oförpackade produkter	18
5.4 Blandningar/blandförpackningar	18
6 ALLMÄNNA HANDELSNORMER	19
6.1 Minimikrav avseende kvaliteten	20
6.2 Minimikrav avseende mognad	20

6.3 Tolerans.....	21
6.4 Märkning	21
7 PRODUKTSPECIFIKA HANDELSNORMER	22
7.1 Definition av produkten	22
7.2 Kvalitetsbestämmelser	23
7.4 Toleransbestämmelser.....	23
7.5 Bestämmelser angående presentation.....	23
7.6 Bestämmelser angående märkning	24
8 TILLSYN	25
8.1 Kontrollobjekt	25
8.2 Kontroller	26
Bilaga 1	28
Produkter som handelsnormerna tillämpas på	28
Bilaga 2	30
Produkter som handelsnormerna inte tillämpas på	30
Bilaga 3	32
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del A: ALLMÄN HANDELSNORM.	32
Bilaga 4	35
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, del 1: HANDELSNORM FÖR ÄPPLÉN.....	35
Bilaga 5	51
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B 2 del: HANDELSNORM FÖR CITRUSFRUKT	51
Bilaga 6	61
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 3 del: HANDELSNORM FÖR KIWIFRUKT	61
Bilaga 7	67
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 4 del: HANDELSNORM FÖR HUVUDSALLAT, FRISÉSALLAT OCH ES- CAROLESALLAT	67
Bilaga 8	73
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 5 del: HANDELSNORM FÖR PERSIKOR OCH NEKTARINER.....	73
Bilaga 9	80
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 6 del: HANDELSNORM FÖR PÄRON.....	80

Bilaga 10	91
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 7 del: HANDELSNORM FÖR JORDGUBBAR	91
Bilaga 11	97
Kommissionens genomförandeförordning, bilaga I, del B, 8 del: HANDELSNORM FÖR PAPRIKA	97
Bilaga 12	103
Kommissionens genomförandeförordning, bilaga I, del B, 9 del: HANDELSNORM FÖR BORDSDRUVOR	103
Bilaga 13	109
Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 10 del: HANDELSNORM FÖR TOMATER	109

1 INLEDNING

Handelsnormerna för färsk frukt och färska grönsaker regleras av författningar som Europaparlamentet och rådet jämte kommissionen utfärdat. Handelsnormerna för färska produkter i frukt- och grönsakssektorn utgör en del av EU:s samlade marknadsordning för jordbruksprodukter och EU:s samlade jordbrukspolitik.

Enhetliga och gemensamt överenskomna regler om egenskaperna hos en viss kvalitetsklass för varje enskild produkt krävs för att underlätta den globala handeln med frukt och grönsaker. Syftet med bestämmelserna är att få färska grönsaker av enhetlig och acceptabel kvalitet ut på marknaden och att erbjuda konsumenterna produkter av äkta kvalitet och ursprung.

Produktspecifika handelsnormer har fastställts för tio produktkategorier med vilka det i pengar mätt idkas mest intern och extern handel. Dessa tio produktkategorier är: äpplen, citrusfrukter (citroner, mandariner, satsumas, clementiner och apelsiner), kiwifrukt, huvudsallat (inklusive frisésallat och escarolesallat; gäller inte sallat i kruka), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprika, bordsdruvor och tomater. Så gott som alla andra produkter i frukt- och grönsakssektorn kan saluhållas, om de överensstämmer med de allmänna handelsnormerna.

Denna anvisning är avsedd som ett infopaket till tillsynsmyndigheter och företagare i frukt- och grönsakssektorn. Alla som idkar verksamhet inom frukt- och grönsakssektorn är skyldiga att följa handelsnormerna som presenterats i denna anvisning. Handelsnormerna är lagstiftning som gäller som sådan i alla medlemsländer. Normerna gäller de flesta färska produkter i frukt- och grönsakssektorn vid till exempel import, export, leverans från odlarens/producentens gård, förpackning, grosshandel, återförsäljning och detaljhandel.

I denna anvisning har i korthet presenterats författningarnas centrala innehåll, begreppen som används, företagarnas skyldigheter, märkningarna som är obligatoriska och arrangemangen i tillsynen över att handelsnormerna följs. De allmänna handelsnormerna och de produktspecifika normerna medföljer i sin helhet som bilagor i slutet av anvisningen.

En myndighetens verksamhet ska bygga på den befogenhet som föreskrivs i lag och lagen ska noggrant följas i myndighetens verksamhet. Myndighetens anvisningar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller företagare. I sista hand avgörs frågor som gäller tillämpandet av lagstiftningen av en domstol.

I denna anvisning ingår såväl direkta citat ur lagstiftningen som tolkningar av hur lagstiftningen borde tillämpas. Tolkningarna som framförs i anvisningen är Livsmedelsverkets synpunkter på hur lagstiftningen borde tillämpas.

Ändringar som eventuellt sker i författningarna uppdateras på Livsmedelsverkets webbplats (www.ruokavirasto.fi). Denna anvisning ersätter Eviras motsvarande tidigare anvisning 17061/2. Ändringar som eventuellt sker i författningarna uppdateras på Livsmedelsverkets webbplats (www.ruokavirasto.fi).

2 FÖRFATTNINGAR SOM SKA TILLÄMPAS

Handelsnormerna för färska frukter och grönsaker regleras särskilt av följande författningar:

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013** om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 992/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007; artiklarna 74-76 och del IX i bilaga I: Frukt och grönsaker
- **Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011** om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker; avdelning II (artiklarna 3-18) och bilagorna I-V
- **Lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter 999/2012**; med ändring 1194/2013 (Lagen om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter).

Europeiska unionens författningar är lagstiftning som gäller som sådan i alla medlemsländer. Författningarna kan läsas och skrivas ut på Europeiska unionens webbplats [EUR-Lex](http://eur-lex.europa.eu).

I bilagan till Parlamentets och rådets förordning fastställs vilka produkter i frukt- och grönsakssektorn som handelsnormerna gäller. I bilagan till Kommissionens genomförandeförordning presenteras produktspecifika handelsnormer för tio produktkategorier (nedan specialnormprodukter) och allmänna handelsnormer för alla andra produkter i frukt- och grönsakssektorn för vilka handelsnormer gäller (nedan allmännormprodukter). I genomförandeförordningen har fastställts bland annat kvalitets- och märkningskrav för färsk frukt och färska grönsaker som marknadsförs inom Europeiska unionens område eller som införs till gemenskapens

område. I den har också kontrollmetoderna beskrivits. I den nationella författningen har arbetsfördelningen mellan olika tillsynsmyndigheter fastställts.

2.1 Handelsnormernas centrala innehåll

EU:s handelsnormer för färska produkter inom frukt- och grönsakssektorn utgör en del av EU:s samlade marknadsordning. Handelsnormerna gäller i alla stadier av handeln utmed hela handelskedjan. Till exempel vid import, export, leverans från odlarens/producentens gård, förpackning, grosshandel, återförsäljning och detaljhandel.

Syftet med normerna är att säkerställa att de färska produkterna i frukt- och grönsakssektorn som erbjuds till konsumenter är försedda med påkallade märkningar och att produkternas kvalitet är godtagbar. Konsumenten ska få tillräcklig och korrekt information om de färska frukternas och grönsakernas ursprungsland, kvalitetsklass och vid behov deras sort eller handelstyp. Med kraven vill man också hindra att produkter av dålig kvalitet kommer ut på marknaden för färska produkter.

EU:s handelsnormer fastställer miniminivån för kvaliteten på färska produkter i frukt- och grönsakssektorn som är tjänliga att bjudas ut till konsumenter. Enligt såväl special- som allmännormerna ska produkterna vara marknadsmässiga till sin kvalitet, dvs. hela, friska, rena, praktiskt taget fria från skadedjur, fruktköttet praktiskt taget fritt från skador orsakade av skadedjur, fria från onormal yttre fuktighet, fria från främmande lukt och/eller smak och tillräckligt utvecklade/mogna men inte för långt utvecklade/övermogna.

Specialnormprodukter ska dessutom se färska ut. De kan saluhållas endast klassificerade i enlighet med kraven som gäller produkten i fråga i kvalitetsklasserna Extra, I eller II, utom sallaten, om vilken enbart klasserna I och II används. Specialnormprodukter kan inte saluhållas för att användas färska, om produkterna inte uppfyller kraven som gäller produkten i fråga eller kraven som gäller kvalitetsklassen.

Ursprungslandet för produkter i frukt- och grönsakssektorn som är avsedda att saluhållas som färska och hela ska alltid anges. Det innebär att alla stadier av saluhållandet, eftersom korrekt information om ursprungslandet ska åtfölja partiet. Förpackningar till förpackade produkter ska alltid vara försedda med information om förpackaren (förpackarens/avsändarens namn och fysiska adress). På förpackningar till specialnormprodukter ska också anges kvalitetsklassen och vid behov allt enligt

kraven på produkten sorten eller typen, storleksklassen (om produkterna klassificeras enligt storleken) och förpackningens nettokvantitet.

I detaljhandeln ska i närheten av produkter som saluhålls i lösvikt anges ursprungslandet med landets hela namn (fullständigt eller allmänt använt namn, inte en förkortning). I samband med specialnormprodukter ska också anges kvalitetsklassen och vid behov deras sort eller typ.

2.2 Vilka produkter gäller normerna

EU:s handelsnormer gäller största delen färska produkter inom frukt- och grönsakssektorn.

Följande produkter ska uppfylla detaljerade produktspecifika handelsnormer:

- äpplen,
- citrusfrukter (inbegripet citroner, mandariner, satsumor, clementiner och apelsiner)
- kiwifrukt
- huvudsallat, (inklusive frisésallat och escarolesallat; gäller inte sallat i kruka)
- persikor och nektariner
- päron,
- jordgubbar,
- paprika,
- bordsdruvor,
- tomater.

Så gott som alla andra färska produkter (grönsaker som saluhålls färska) ska uppfylla de allmänna handelsnormerna, med undantag för till exempel följande produkter: matpotatis, chili, sockermajs, oliver, kapis, skogssvamp (annan än odlad svamp), bananer, dadlar, ingefära, dill, dragon, jordärtskocka, batat, pinjefrön, skalade nötter och mandlar, jordnötter, färdiga och processade produkter, torkade produkter, produkter avsedda för industriell tillverkning. För bananer finns en egen marknadsordning och för grön, omogen banan handelsnormer. Mogen banan och matpotatis och andra produkter som faller utanför handelsnormerna kan saluhållas, om de är tjänliga som livsmedel och uppfyller de allmänna säkerhets- och märkningskraven på livsmedel.

Se mer detaljerat vilka produkter som handelsnormerna tillämpas på (bilaga 1) och undantagen i tillämpandet av handelsnormerna (bilaga 2).

2.3 Vad är nyttan med handelsnormerna

Ur konsumentens synvinkel säkerställer normerna att konsumenten kan göra val som bygger på information och betala ett pris som motsvarar kvaliteten för produkterna. De säkerställer att saluhållna produkter är av enhetlig kvalitet och presenteras på ett enhetligt sätt genom att förutsätta korrekta märkningar och säkerställa att konsumenterna ges nödvändig information och att konsumenterna inte vilseleds. Ursprungslandet ska till exempel alltid anges med det fullständiga namnet.

Ur köpmannens synvinkel främjar normerna effektiviteten i distributionen och den internationella handeln genom att möjliggöra handel med enhetliga produkter på global nivå. Det främjar en ärlig konkurrens i hela marknadsföringskedjan. Normerna möjliggör en enhetlig kvalitet, enhetlig sortering och enhetliga märkningar, vilket gör det möjligt att köpa produkter utan att se dem till exempel via telefon eller över webben.

Ur producentens synvinkel säkerställer ett enhetligt och detaljerat kvalitets-, sorterings- och märkningssystem att produkterna behandlas opartiskt på marknaden. Normerna hjälper producenten att få en ordentlig avkastning av produkter av god kvalitet genom att hindra att produkter av dålig kvalitet eller produkter med inkorrekta märkningar kommer ut på marknaden.

3 ANVÄNDA BEGREPP

3.1 Allmänna handelsnormer

De allmänna normerna tjänar som förenklade handelsnormer. De allmänna handelsnormerna tillämpas på alla sådana produkter, som de produktspecifika handelsnormerna inte gäller. Allmännormprodukterna ska vara i gott skick (oskadade), av förhållandevis god kvalitet och säljdugliga (marknadsmässiga):

- hela,
- friska (till exempel fria från röta, fria från svåra stötskador eller fria från svåra skador)
- rena,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på köttet orsakade av skadedjur,
- fria från onormal yttre fuktighet,

- fria från främmande lukt och/eller smak,
- tillräckligt utvecklade/mogna, men inte överutvecklade/övermogna.

Ursprungslandet ska alltid anges. Förpackningarna ska också förses med förpackarens/avsändarens namn och fysiska adress. För mer detaljerad information om de allmänna handelsnormerna se kapitel 6.

I de allmänna normerna ingår inget krav på kvalitetsklassen eller sorten. Om man ändå vill sälja allmännormprodukter sorterade och klassificerade, kan de sorteras och klassificeras enligt någon internationell standard, såsom de standardrekommendationer som FN:s ekonomiska kommission FN/ECE (= UNECE) godkänt eller andra liknande. Då produkterna sorterats och klassificerats enligt standarden, ska de uppfylla kvalitet- och märkningskraven i standarden i fråga. UNECE standarder för 13 nationellt viktiga allmännormprodukter (produktkategorier) översatta till finska finner du på webbplatsen ruokavirasto.fi.

3.2 Produktspecifika handelsnormer

De produktspecifika handelsnormerna är detaljerade normer som gäller färska frukters och grönsakers kvalitet och sorteringen enligt kvaliteten, mognadsgraden, storleken och sorteringen enligt storleken, förpackandet och märkningarna som förpackningar och följehandlingar ska förses med. Produktspecifika handelsnormer tillämpas på följande produkter och produktkategorier: äpplen, citrusfrukter (citroner, mandariner, satsumas, clementiner, apelsiner), kiwifrukt, sallat (inklusive frisésallat och escarolesallat; med undantag för sallat i kruka), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprikor, bordsdruvor och tomater.

Specialnormprodukterna ska sorteras och klassificeras enligt sin kvalitet. De vanligast använda kvalitetsklasserna är klass I och II. Med undantag för sallat har de andra specialnormprodukterna också klassen Extra. Kvalitetsklasserna kunde i korthet beskrivas på följande sätt:

- **Klass Extra:** Produkter av mycket hög kvalitet, enhetliga till sin storlek, form, färg och annat yttre, endast mycket små ytliga fel godkänns
- **Klass I:** Produkter av god kvalitet, smärre fel, såsom smärre fel i skalet eller formen godkänns
- **Klass II:** Produkter av förhållandevis god kvalitet som kan ha ett eller flera fel (allt enligt produkten), såsom smärre stötskador, skador på skalet eller form- och färgfel.

Specialnormprodukter ska alltid uppfylla också de minimikrav som ingår i normerna enligt vilka produkterna ska vara:

- hela,
- friska (till exempel fria från röta, fria från svåra stötskador eller fria från svåra skador)
- rena,
- färska till utseendet,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på köttet orsakade av skadedjur,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak,
- tillräckligt utvecklade/mogna, men inte överutvecklade/övermogna.

I de produktspecifika normerna för några produkter ingår ännu fler kompletterande krav.

Specialnormprodukter kan saluhållas inom gemenskapens område endast efter att de sorterats, klassificerats och märkts enligt normerna. De produktspecifika normerna behandlas i kapitel 7 "produktspecifika handelsnormer" och framåt.

3.2 Förpackning

En förpackning är en helhet som består av själva produkten och av emballaget som omger den. Syftet med förpackandet är att underlätta förflyttning och transport av produkter som saluhålls i lösvikt eller produkter som förpackats i konsumentförpackning. Ett syfte med förpackandet är också att skydda produkterna och hindra att produkterna skadas under transport.

3.3.1 Grossförpackning

Med grossförpackning avses i denna anvisning en låda som underlättar transport och som iordningställda och sorterade produkter i frukt- och grönsakssektorn förpackas i och som de transporteras i från packeriet till grossisten och vidare till detaljhandeln. I talspråket används ofta ordet grossförpackning, såsom en låda äpplen, en låda sallater förpackade i skyddsfilm eller en låda körsbärstomater förpackade i askar.

3.3.2 Konsumentförpackning

Konsumentförpackningen är en enskild förpackning som består av förpackningsemballaget och innehållet och som på säljstället bildar den enhet som

saluhålls till slutanvändaren eller konsumenten. En konsumentförpackning avser man också då man talar om en detaljhandelsförpackning eller färdigförpackning (färdigförpackat livsmedel).

Konsumentförpackningar är också sådana detaljhandelsförpackningar, där förpackningen helt eller delvis omsluter produkten så, att innehållet inte kan ändras utan att förpackningen öppnas eller byts ut (såsom två spetspaprikor, tre olikfärgade paprikor eller ett knippe späda morötter i en påse eller en ask körsbärstomater eller bordsdruvor). Skyddsfilmen kring en enskild produkt är ändå inte någon förpackning (såsom skyddsfilmen/omslaget kring en enskild paprika, sallat eller gurka). En konsumentförpackning ska förses med märkningar, men omslaget inte.

3.3.3 Blandning/blandförpackning

Om en blandning av olika arter av frukt och grönsaker eller en blandförpackning talar man då olika arter av frukt och grönsaker förpackats i en förpackning på högst fem kilo. Produkterna i blandförpackningen ska vara av enhetlig kvalitet. Förpackningen kan innehålla en blandning av såväl specialnorm- som allmännormprodukter. Varje specialnormprodukt som ingår i blandförpackningen ska överensstämma med de produktspecifika normerna som gäller produkten i fråga och allmännormprodukterna som ingår i förpackningen ska överensstämma med de allmänna normerna. Blandförpackningar ska förses med de märkningar som krävs för varje enskild produkt som ingår i förpackningen. För mer detaljerad information om märkningarna på blandförpackningar se punkt 5.4.

3.4 Märkningar

Frukt- och grönsaksförpackningar (och slutna konsumentförpackningar) ska förses med tydliga och synliga märkningar på en och samma sida av förpackningen. Märkningarna kan vara tryckta direkt på förpackningen eller på en etikett som fästs på förpackningen. Då oförpackade produkter saluhålls ska en försäljningsskylt finnas i de saluhållna produkternas omedelbara närhet.

Uppgifterna i följehandlingarna som åtföljer frukt- och grönsakspartier är också märkningar. I frukt- och grönsakspartiernas följehandlingar (följebrev/fraktsedel) och fakturor (med undantag för kvittot till konsumenten) ska nämnas produkternas namn och ursprungsland och de uppgifter om kvalitetsklassen, sorten eller handelstypen som de produktspecifika normerna förutsätter. För mer detaljerad information om de obligatoriska märkningarna se kapitel 5.

3.5 Parti

Ett parti består av en kvantitet produkter som vid kontroll har samma egenskaper när det gäller:

- förpackare och/eller avsändare
- ursprungsland
- typ av produkt
- kvalitetsklass
- storleksklass (om produkten klassificeras enligt storleken)
- sort eller handelstyp (enligt föreskrifterna i handelsnormen)
- typ av förpackning och presentation.

3.6 Företagaren (produkternas innehavare)

Med en företagare avses en fysisk eller juridisk person som fysiskt innehar sådana frukter eller grönsaker som omfattas av handelsnormer i syfte att lägga fram dem eller bjuda ut dem till försäljning, sälja dem eller på något annat sätt hålla dem till salu. Produkternas innehavare (företagaren) svarar för produkterna och för att de färska frukterna och grönsakerna som han innehar följer handelsnormerna. Handelsnormerna förpliktar innehavaren av produkterna. Företagaren övervakas och kontroller görs hos företagaren.

3.7 Databas

En av Livsmedelsverket upprätthållen (kontroll-)databas, i vilken följande uppgifter om företagaren införs: företagarens namn, kontaktuppgifter, FO-nummer (eller annan motsvarande kod som krävs för identifiering av företagaren), typ av produkter som företagaren hanterar och verksamhetens omfattning jämte ändringar i dessa uppgifter.

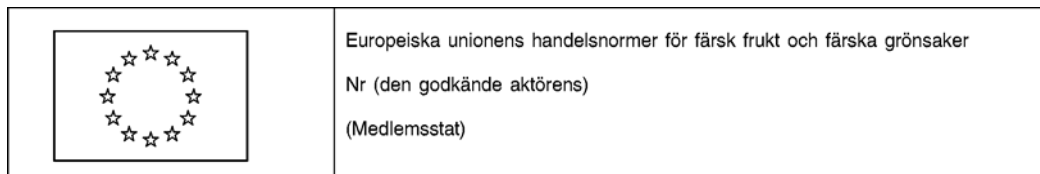
3.8 Kontrollör

En kontrollör är en av Livsmedelsverket utbildad person som kontrollerar att frukt- och grönsakspartier överensstämmer med handelsnormerna. Företagarna är skyldiga att ge kontrollören all dokumentation som är nödvändig med tanke på kontrollen (inköps-, försäljnings-, bokförings-, lagrings- och transportdokumentation).

3.9 EU-etikett

Tillstånd att använda märket kan beviljas till en företagare som uppfyller förutsättningarna i lagstiftningen. Den s.k. EU-etiketten (-tillståndet) som visas i figur 1 är för närvarande inte i bruk i Finland. På förpackningar till produkter som härstammar från EU-länder har märket kunnat ersättas med förpackarens namn och adress.

Figur 1: EU-etikett

3.10 EUR-Lex

[EUR-Lex](#) ger direkt och gratis åtkomst till EU-rätten. I systemet kan man också läsa Europeiska unionens officiella tidning. I EUR-lex ingår bland annat grundfördragen, lagstiftningen, rättspraxisen och förberedande rättsakter.

Om så gott som alla förordningar, direktiv och beslut publiceras också en s.k. konsoliderad version som också inbegriper ändringar som tillkommit i lagstiftningen. Det är skäl att observera att den konsoliderade versionen inte är någon officiell version av rättsakten och att den nödvändigtvis inte är uppdaterad och att uppdateringarna som till exempel den senaste ändringsförordningen fört med sig kanske fattas. De ursprungliga rättsakterna och de konsoliderade versionerna finner du med hjälp av enkel sökning på webbplatsen.

3.11 Instrument

Med instrumentet **refraktometer** mäter man en frukts minimisockerhalt som anges med ett värde på Brix-skalan.

Med instrumentet **penetrometer** mäter man en frukts fasthet. Vid mätning används kolvar med varierande diameter som skjuts in i frukten med varierande tryck. Ju högre slagkraft som krävs, desto fastare (dvs. råare) är frukten. Trycket anges som kg/0,5 cm².

4 FÖRETAGARENS SKYLDIGHETER

Handelsnormerna för frukt och grönsaker ska tillämpas i alla stadier av handeln, även vid import och export. Författningarna förpliktar företagen. Produkternas innehavare svarar för att de produkter i frukt- och grönsakssektorn som han innehar överensstämmer med handelsnormerna. Det ligger på företagarnas ansvar att förmedla den information som krävs oförändrad ända fram till slutanvändaren.

Det ligger på företagarens ansvar att försäkra sig om att märkningarna (märkningarna på förpackningar, på försäljningsskyltar, i följehandlingar) är påkallade och korrekta. Det innebär regelbunden kvalitetskontroll och säkerställande av att till exempel rätt kvalitetsklass angetts om produkterna. Att vinnlägga sig om överensstämmelsen med kraven innebär till exempel också att produkter som kommer från olika ursprungsländer inte bör blandas med varandra då lösviktsprodukter saluhålls.

4.1 Företagarens ansvar för att produkterna överensstämmer med handelsnormerna

En företagare får inte sälja eller saluhålla frukter och grönsaker, om produkterna inte överensstämmer med handelsnormerna. Företagaren ska då han tar emot produkterna säkerställa att produkternas kvalitet och märkningarna på förpackningarna är i ordning och att produkterna motsvarar den kvalitetsklass som märkts ut på förpackningen eller i följehandlingen. Här är det viktigt att inte glömma det krav i författningarna att konsumenten ska tillhandahållas tillräcklig och korrekt information om färsk frukt och färska grönsakers ursprungsland, kvalitetsklass och allt enligt behov deras sort och att konsumenten inte får vilseledas.

4.2 Bistånds- och uppgiftsskyldighet

En företagare är skyldig att bistå under kontrollen. Företagare i frukt- och grönsakssektorn är skyldiga att lämna kontrollmyndigheterna alla uppgifter som dessa anser nödvändiga med tanke på kontroller av överensstämmelsen med handelsnormerna. Företagaren är också skyldig att överlämna alla handlingar (sälj-, inköps-, lagrings-, transporthandlingar) som är nödvändiga med tanke på kontrollen.

4.3 Anmälningskyldighet

En företagare som säljer eller saluhåller färsk frukt och färska grönsaker ska vara införd i en av Livsmedelsverket upprätthållen databas. Företagaren ska då han inleder verksamheten och med tanke på införandet i databasen lämna en anmälan till den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten med följande uppgifter: företagarens namn, kontaktuppgifter, FO-nummer (eller annan motsvarande kod som krävs för identifiering av företagaren), typ av frukt-/grönsaksprodukter som företagaren hanterar och verksamhetens omfattning. Vid behov ska företagaren också lämna en anmälan om ändringar i dessa uppgifter.

5 OBLIGATORISKA MÄRKNINGAR

Märkningarna på förpackningar till färsk frukt och färska grönsaker ska göras med tydliga och synliga bokstäver på en sida av förpackningen. Det innebär att alla uppgifter som krävs ska kunna läsas på en och samma sida av förpackningen utan att man behöver vända på förpackningen. Märkningarna kan göras direkt på förpackningen eller på en etikett som fästs på förpackningen.

Märkningarna om frukt och grönsaker som levereras i lösvikt såsom i en transportcontainer ska göras i följehandling som åtföljer produkterna. Handlingen ska placeras på en synlig plats på transportmedlets insida.

I fakturorna och följehandlingarna som åtföljer frukt- och grönsakspartier som levereras förpackade (med undantag för kvittot till konsumenten) ska nämnas produkternas namn och ursprungsland och allt enligt fallet de uppgifter om kvalitetsklassen, sorten eller handelstypen som de produktspecifika normerna förutsätter. Om ett parti produkter är avsett för bearbetning ska fakturorna som gäller partiet och följehandlingarna som åtföljer partiet märkas med "avsedda för bearbetning" eller någon annan likvärdig uppgift. Följehandling är ett viktigt dokument med tanke på produkternas spårbarhet.

5.1 Enligt de allmänna handelsnormerna

Ursprungslandet och förpackarens/avsändarens namn och adress ska alltid märkas ut på förpackningar till färsk frukt och färska grönsaker. Med adressen avses den fysiska adressen (såsom postadressen). I fråga om märkningarna på förpackningarna ska också följas EU:s allmänna märkningskrav som gäller alla livsmedel. De allmänna handelsnormerna förutsätter att ursprungslandet märks ut inte enbart på förpackningarna till allmännormprodukter utan också i följehandlingarna och

fakturorna. Allmännormprodukter kan också sorteras och klassificeras enligt en internationell standard och då ska förpackningarna förses med de märkningar som kraven i den använda standarden förutsätter.

5.2 Enligt de produktspecifika handelsnormerna

Enligt de produktspecifika handelsnormerna ska utöver ursprungslandet också alltid anges förpackarens/avsändarens namn och fysiska adress jämte kvalitetsklassen som produkterna i fråga placerats i. För äpplen, apelsiner, mandariner (och hybrider av sådana), päron och bordsdruvor ska också anges sortens namn och för satsumor uttrycket "satsumas", för clementiner uttrycket "clementiner" och för persikor och nektariner ska anges fruktköttets färg. För kiwifrukt ska också anges fruktköttets färg, om den är en annan än grön. Med undantag för jordgubbar och bordsdruvor ska för övriga specialnormprodukter anges storleksklassen (om produkterna är sorterade enligt storlek).

5.3 I detaljhandeln

I detaljhandeln dvs. då produkter saluhålls direkt till slutanvändaren dvs. konsumenten i butiker eller på torg ska produkterna märkas så att konsumenten förmedlas korrekta uppgifter. Då produkter inköps/anskaffas för försäljning i detaljhandeln ska utöver produktens namn också ursprungslandet anges på fakturan. På specialnormprodukters inköpsfakturor ska också anges kvalitetsklassen och för äpplen, apelsiner, mandariner, päron och bordsdruvor sortens namn. På kvittot till konsumenten behöver ovan nämnda uppgifter ändå inte anges.

5.3.1 Förpackade produkter

På förpackningarna till frukt och grönsaker som saluhålls i konsumentförpackningar krävs likadana märkningar som på grossförpackningar. Märkningarna ska också vara synliga och tydliga. Märkningarna ska göras på en och samma sida av konsumentförpackningen. Utöver det ska också konsumentförpackningens nettovikt anges. Vikten behöver inte anges, om produkterna saluhålls som styckegods och om antalet tydligt syns från utsidan av förpackningen.

Märkningar på förpackningen krävs då en sluten detaljhandelsförpackning innehåller fler än en produkt. För en enskild produkt som skyddats med film eller plast, såsom sallat eller paprika, räcker det ändå att märkningarna gjorts på förpackningslådan eller på en försäljningsskylt. För produkter som förpackats i öppna detaljhandelsförpackningar eller askar räcker det likaså i transportstadiet att

märkningarna gjorts på grossförpackningslådan och i detaljhandelsstadiet att de gjorts på en försäljningsskylt. Som exempel kan vi ta askar med jordgubbar; för öppna askar med jordgubbar på ett torgbord räcker det med märkningar på en försäljningsskylt intill askarna. Grossförpackningslådan som används under transport (transportlådan) ska vara försedd med påkallade märkningar. Om askarna stängts med lock, krävs de märkningar på askarna som krävs på konsumentförpackningar: ursprungslandet, förpackaren, klassen och förpackningens vikt.

5.3.2 Oförpackade produkter

Vid försäljning i lösvikt dvs. då oförpackade produkter saluhålls ska detaljhandlaren placera en försäljningsskylt intill produkterna som saluhålls. PÅ skylten ska med synliga och tydliga bokstäver finnas uppgifter om produkten ursprung och vid behov kvalitetsklass och sort eller handelstyp (såsom äpplen, Samo, 1 kl., Finland). Ursprungslandet får inte anges med en förkortning, utan namnet ska skrivas ut i sin helhet.

Uppgifterna ska presenteras så, att konsumenten inte vilseleds. På en skylt kan för en och samma produkt finnas endast en uppsättning uppgifter. Om till exempel såväl italienska som franska äpplen av sorten Gala saluhålls samtidigt ska partierna hållas åtskilda från varandra och bägge partierna märkas skilt för sig; på en skylt: äpplen, Gala, 1 kl., Italien och på en annan skylt; äpplen, Gala, 1 kl., Frankrike.

Äpplen Gala 1 kl. Italien	Äpplen Gala 1 kl. Frankrike
---------------------------------	-----------------------------------

Även om produkternas ursprungsland vore det samma, men produkterna är av olika sort, ska partierna på motsvarande sätt hållas åtskilda och märkas skilt för sig intill varje enskilt parti med skyltar eller hyllkantsetiketter.

Äpplen Discovery 1 kl. Finland	Äpplen Raike 1 kl. Finland	Äpplen Collina 1 kl. Finland	Äpplen Jaspi 1 kl. Finland	Äpplen Samo 1 kl. Finland	Äpplen Vuokko 1 kl. Finland
--------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------

5.4 Blandningar/blandförpackningar

Det är tillåtet att saluhålla förpackningar med blandningar av olika arter av frukt och grönsaker. Blandförpackningar ska förses med sådana märkningar att blandningen inte vilseleder konsumenten. Uppgifterna om varje enskild produkts ursprung och

kvalitetsklass ska anges i samband med produktens namn (såsom äpplen Ida Red, I kl., Holland 1 kg; äpplen Granny Smith, I kl., Frankrike 1 kg; päron Conference, I kl., Holland 1 kg).

Olika handelstyper eller sorter av samma art kan förpackas i en och samma förpackning (blandförpackningar). Exempel på det är ett sortiment körsbärstomater med röda och gula körsbärstomater i samma konsumentförpackning på 250 gram. Produkter av samma art som kommer från olika ursprungsländer kan också förpackas i en och samma konsumentförpackning, om produkterna som härstammar från olika länder lätt kan åtskiljas från varandra utgående från utseendet och ursprungslandet märkts ut intill varje enskild produkt. Exempel på det är en blandning av paprika: röd - Holland, gul - Israel, grön - Spanien eller en blandning av bordsdruvor: Red Flame - Chile, Thompson Seedless - Indien.

Om frukten och grönsakerna i blandningar har sitt ursprung i fler än en medlemsstat eller ett tredjeland, kan ursprungsländernas fullständiga namn allt enligt fallet ersättas med någon av följande märkningar:

- "blandning av frukt och grönsaker med ursprung i EU";
- "blandning av frukt och grönsaker med ursprung utanför EU";
- "blandning av frukt och grönsaker med ursprung både inom och utanför EU".

6 ALLMÄNNA HANDELSNORMER

Alla frukter och grönsaker som saluhålls färska ska vara friska, rena och av marknadsmässig kvalitet och tjänliga som föda. Ursprungslandet ska också alltid anges. De allmänna handelsnormerna gäller alla andra frukter och grönsaker som saluhålls färska utom de tio produktkategorier för vilka produktspecifika handelsnormer har fastställts. Här presenteras de allmänna handelsnormerna. De produktspecifika handelsnormerna presenteras i nästa kapitel.

Under underrubriken nedan följer texten i EU-förordningen som sådan i **fetstil**. I stycket efter förordningstexten följer en förklaring av förordningen med hjälp av exempel och en beskrivning av texten. De allmänna handelsnormerna framgår i sin helhet av bilaga 3.

6.1 Minimikrav avseende kvaliteten

Om inte annat följer av de tillåtna toleranserna ska produkterna vara:

- **hela**
- **friska; dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion**
- **rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar**
- **praktiskt taget fria från skadedjur**
- **fria från skador på köttet orsakade av skadedjur**
- **fria från onormal yttre fuktighet**
- **fria från främmande lukt och/eller smak.**

Produkterna ska vara i sådant skick att de

- **tål transport och hantering**
- **är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.**

I praktiken innebär detta att produkterna som saluhålls ska vara rena, friska och av handelsmässig kvalitet. Det får inte finnas mylla, damm, kalkränder eller annan smuts på dem. De får inte vara ruttna eller förskämda på annat sätt. Det får inte heller finnas bladlöss eller andra skadedjur på dem och inte heller skador orsakade av skadedjur. Produkterna ska vara hela och man får således inte skära bort sådana delar av dem som är förskämda, som har stötskador eller andra skador eller som är övermogna. Produkterna ska också förpackas så, att förpackningsmaterialet inte avger lukt eller smak till produkterna.

6.2 Minimikrav avseende mognad

Produkterna ska vara tillräckligt utvecklade, men inte överutvecklade, och frukter ska uppvisa tillfredsställande mognad, men får inte vara övermogna. Produkterna ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå en tillfredsställande mognadsgrad.

Produkterna ska således ha uppnått ett sådant fysiologiskt utvecklingsstadium att mognadsprocessen kan fortsätta tills de är fullt mogna. Produkter som samlats in för råa uppnår nödvändigtvis inte en tillräcklig mognad under lagringen.

6.3 Tolerans

En tolerans av 10 % i antal eller vikt av produkten som inte uppfyller minimikraven avseende kvalitet ska medges i varje parti. Inom denna tolerans får högst 2 % utgöras av produkter angripna av röta.

I praktiken innebär detta att 10 procent av de saluhållna produkterna kan vara sådana som har skadedjur eller andra skador/fel. Högst två procent av produkterna får ändå också vara spruckna eller rämnade eller så kan de ha begynnande förskämning eller smuts. Alla produkter ska ändå vara tjänliga som livsmedel och ruttna eller förskämda produkter tillåts inte.

6.4 Märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packare och/eller avsändaren: Namn och fysiska adress (gatuadress, postnummer, ort, och om adressen inte är i ursprungslandet, ska också landet märkas ut).

Denna uppgift får ersättas med följande:

- **För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Framför koden ska märkas ut land- eller regionkoden enligt standarden ISO 3166 för det land som erkänt koden, om det inte rör sig om ursprungslandet.**
- **För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”Packad för” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.**

B. Ursprung

Ursprungslandets fullständiga namn (det fullständiga namnet eller allmänt använda namnet). För produkter med ursprung i en medlemsstat ska namnet anges på ursprungslandets språk eller ett annat språk som kan förstås av

konsumenterna i mottagarlandet. För andra produkter ska namnet anges på ett språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet.

Det är inte nödvändigt att på förpackningen ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

Ursprungslandet ska alltid anges med landets fullständiga namn, förkortningar av namnet godkänns inte. För produkter med ursprung i en medlemsstat ska namnet anges på ursprungslandets språk eller ett annat språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet. För andra produkter ska namnet anges på ett språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet.

7 PRODUKTSPECIFIKA HANDELSNORMER

Produktspecifika handelsnormer har fastställts för äpplen, citrusfrukter (citroner, mandariner, satsumor, clementiner, apelsiner), kiwifrukt, huvudsallat och frisésallat och escarolesallat (gäller inte sallat i kruka), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprika, bordsdruvor och tomater. De produktspecifika handelsnormerna är mer detaljerade och krävande än de allmänna handelsnormerna. De produktspecifika normerna måste alltid följas för dessa tio produkters eller produktkategoriers del.

De produktspecifika normerna dvs. standarderna består av följande delar: definition av produkten, kvalitetsbestämmelser, bestämmelser angående storlekssortering, toleransbestämmelser, bestämmelser angående presentation och bestämmelser angående märkning. Nedan följer en kort förklaring av delarnas innehåll. De produkt- eller produktkategorispecifika handelsnormerna finner du i sin helhet i bilagorna 4-13.

7.1 Definition av produkten

I punkten definition av produkten berättas att normerna gäller frukter/grönsaker avsedda att levereras färska till konsumenter och definieras vilken art eller vilka arter som den produktspecifika normen i fråga gäller. Om arten anges såväl dess vetenskapliga namn (med kursiv) som dess svenska namn.

7.2 Kvalitetsbestämmelser

I punkten kvalitetsbestämmelser beskrivs minimikraven för produkten i fråga. Här berättas också eventuella noggrannare krav avseende mognadsgraden och på vilka sätt mognadsgraden kan mätas.

Beskrivningen av kvalitetsklassificeringen är centralt innehåll i denna punkt. det finns högst tre kvalitetsklasser: Extra, klass I och klass II. För varje klass har i detalj beskrivits hurdana och hur många fel som tillåts i klassen i fråga.

7.3 Bestämmelser angående storlekssortering

I punkten bestämmelser angående storlekssortering beskrivs hur storleken bestäms för produkten i fråga. I punkten anges också en eventuell minimivikt eller minimistorlek och kravet på att produkterna ska vara enhetliga till storleken. Storlekssorteringen är nödvändigtvis inte obligatorisk för alla produkter i alla kvalitetsklasser.

7.4 Toleransbestämmelser

I punkten toleransbestämmelser beskrivs hur många och hurdana kvalitets- och storleksavvikelser som får förekomma i olika kvalitetsklasser. I tidigare finskspråkiga versioner av kommissionens genomförandeförordning 543/2011 har förekommit ett översättningsfel i storlektoleranserna för klassen Extra. I senare versioner och i de produktspecifika normerna i bilagan till denna anvisning har felet korrigerats i rätt form:

Klass Extra

5 % i antal eller vikt av (produktens namn) som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter **som uppfyller kraven för klass II.**

7.5 Bestämmelser angående presentation

I punkten bestämmelser angående presentation beskrivs vilka krav som ställts på enhetligheten och förpackandet. Allmänt taget får en förpackning innehålla endast produkter av samma ursprung (eller handelstyp), kvalitetsklass, storleksklass (om de klassificeras enligt storlek) och mognadsgrad. Innehållet i förpackningen ska vara av jämn kvalitet och den synliga delen av innehållet ska representera hela innehållet. För vissa produkter tillåts blandningar av olika sorter (handelstyper), om de tydligt

skiljer sig från varandra och om produkterna är jämna till sin kvalitet och för varje enskild sorts (handelstyps) del av samma ursprung.

Materialen som används inuti förpackningen ska vara rena och de får inte skada produkterna. Det är tillåtet att använda papper och etiketter, men vid tryckning ska användas giftfri tryckfärg och vid fästning giftfritt lim. Etiketterna som fästs på enskilda produkter ska vara sådana att de inte orsakar synliga spår av lim eller skador på skalet då de tas bort. Märkning av uppgifter med laser på en enskild frukt får inte orsaka skador på fruktköttet eller skalet. I punkten förpackning ingår också ett omnämnande om att förpackningarna inte får innehålla några främmande ämnen.

7.6 Bestämmelser angående märkning

I punkten bestämmelser angående märkning räknas upp vilka produktspecifika märkningar som produkterna ska förses med och beskrivs i vilka situationer vissa märkningar krävs.

- **Identifiering** = Förpackarens och/eller avsändarens namn och fysiska adress (gatuadress, postnummer, ort, och om adressen inte är i ursprungslandet, ska också landet märkas ut).
- **Typ av produkt** = produktens namn, om innehållet inte är synligt, sortens namn (vid behov; obligatoriskt för vissa produkter).
- **Produktens ursprung** = ursprungslandet (det fullständiga namnet eller allmänt använda namnet), då det rör sig om en blandning av sorter som är av olika ursprung och som tydligt skiljer sig från varandra, ska i omedelbar närhet av varje sort (handelstyp) tydligt anges dess ursprungsland.
- **Handelsmässiga upplysningar** = klasen, storleken (om den klassificeras enligt storleken), annan uppgift som krävs.

Tabell 1. Obligatoriska märkningar på specialnormprodukter.

Krav		Exempel
Kvalitetsklass	Klassen kan vara Extra, I eller II (med undantag av sallat som inte har klassen Extra). Produktens kvalitet ska motsvara den kvalitetsklass som anges.	Extra Klass I Klass II
Ursprungsland	Ursprungslandet ska anges med landets fullständiga namn, förkortningar tillåts inte.	Finland Spanien
Sort (S) eller Typ (T)	Äpplen (S)	Lobo, Gala
	Citrusfrukter (S) eller (T) till exempel: Apelsiner (S)	

Krav		Exempel
	Små citrusfrukter (T)	Navel, Valencia Satsuma, Klementin
	Kiwifrukt (T) (fruktköttets färg ska anges, om den inte grön)	gul
	Persikor/nectariner (T)	vitt fruktkött gult fruktkött
	Päron (S)	Conference, Williams
	Paprikor (T) (märkningskrav endast för "eldiga" paprikor)	Eldig
	Bordsdruvor (S)	Thompson, Crimson
	Sallater, jordgubbar och tomater; sort eller typ krävs inte.	

8 TILLSYN

Jord- och skogsbruksministeriet leder tillsynen över handelsnormerna för färsk frukt och färska grönsaker. Ministeriet bereder också nationella författningar som reglerar tillsynen. Tillsyn utövar Livsmedelsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM) och Tullen. Livsmedelsverket planerar och styr tillsynen i Livsmedelsverket och NTM-centralerna, utbildar kontrollörer och vägleder företagarna i frukt- och grönsakssektorn. De kommunala livsmedelstillsynsmyndigheterna har också möjlighet att med stöd av lagen ingripa i saken, om frukt och grönsaker inte är tjänliga som livsmedel eller om vilseledande av konsumenten förekommer.

Tullverket planerar tillsynen för importens del och utbildar tullverkets kontrollörer. Tullen kontrollerar produkter i frukt- och grönsakssektorn då sådana importeras till Finland från Europeiska gemenskapen. Tullen kontrollerar också produkter som importeras från andra medlemsstater i gemenskapen i samband med den första avlastningen.

8.1 Kontrollobjekt

Tillsyn över att handelsnormerna följs utövas med kontrollbesök hos företagarna i olika stadier av handeln och i förpackningsstadiet. Föremål för tillsynen är alla sådana företagare som innehar produkter som omfattas av handelsnormerna för frukt och grönsaker. Alla dessa företagare ska vara införda i en databas.

Kontrollobjekten väljs ut utgående från en kontrollplan och riskanalys. Kontrollerna inriktas mer på förpacknings- och lastningsstadiet som föregår avfärden från produktionsområdet än på de övriga stadierna av handeln.

8.2 Kontroller

Kontrollbesöken görs vanligen utan förhandsanmälan. Under kontrollen väljer kontrollören ut de partier som ska kontrolleras bland de frukt- och grönsakspartier som företagaren innehar. Partierna kontrolleras med tanke på helhetsintrycket, märkningarna på förpackningarna, förpacknings sättet och sorteringens och klassificeringens sanningsenlighet och överensstämmelse med märkningarna på förpackningen och handelsnormerna för produkten.

Om partier som strider mot handelsnormerna fattas ett partispecifikt beslut. Ett parti som konstaterats strida mot handelsnormerna (kasserat parti) dvs. ett parti som inte uppfyller kraven, får inte säljas (saluhållas). För att ett kasserat parti åter ska kunna släppas ut på marknaden, måste felet som orsakat kasseringen elimineras. Företagaren kan till exempel komplettera bristfälliga märkningar på förpackningen eller sortera om partiet så att det uppfyller kvalitets- och storlekskraven på produkten eller motsvarar den kvalitetsklass som märkts ut på förpackningen. Vid behov kan en ny avgiftsbelagd kontroll utföras hos företagaren innan partiet åter kan släppas ut på marknaden.

Utarbetad av Niina Matilainen

Godkänd av Sari Sippola

Ikraftträdande

Den här anvisningen träder i kraft 10.3.2021 och ersätter den förra versionen (Livsmedelsverket Eviras anvisning 17061/2, publicerades 8.12.2015)

Uppdateringar i version 3

- Anvisningen ändrad från Livsmedelssäkerhetsverket Eviras till Livsmedelsverkets anvisning och till tillgängligt format.
- Små ändringar som skett i författningstexten har uppdaterats.

- Bilaga 1. Produkter som handelsnormerna tillämpas på
- Bilaga 2. Produkter som handelsnormerna inte tillämpas på
- Bilaga 3. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del A: ALLMÄN
HANDELSNORM
- Bilaga 4. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, del 1:
HANDELSNORM FÖR ÄPPLEN
- Bilaga 5. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B 2 del:
HANDELSNORM FÖR CITRUSFRUKT
- Bilaga 6. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 3 del:
HANDELSNORM FÖR KIWIFRUKT
- Bilaga 7. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 4 del:
HANDELSNORM FÖR HUVUDSALLAT, FRISÉSALLAT OCH ES- CAROLESALLAT
- Bilaga 8. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 5 del:
HANDELSNORM FÖR PERSIKOR OCH NEKTARINER
- Bilaga 9. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 6 del:
HANDELSNORM FÖR PÄRON
- Bilaga 10. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 7 del:
HANDELSNORM FÖR JORDGUBBAR
- Bilaga 11. Kommissionens genomförandeförordning, bilaga I, del B, 8 del: HANDELSNORM FÖR
PAPRIKA
- Bilaga 12. Kommissionens genomförandeförordning, bilaga I, del B, 9 del: HANDELSNORM FÖR
BORDSDRUVOR
- Bilaga 13. Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 10 del:
HANDELSNORM FÖR TOMATER

Bilaga 1

Produkter som handelsnormerna tillämpas på

Europaparlamentets och rådets förordning 1308/2013 om en samlad marknadsordning (förordningen om en samlad marknadsordning) bilaga I (förteckning över produkterna som avses i artikel 1 stycke 1) del IX:

Frukt och grönsaker

Sektorn för frukt och grönsaker omfattar de produkter som anges i följande tabell:

KN-nummer	Beskrivning
07020000	Tomater, färska eller kylda
0703	Kepalök (vanlig lök), schalottenlök, vitlök, purjolök och lök av andra Allium-arter, färska eller kylda
0704	Kål, färsk eller kyld
0705	Trädgårdssallat (<i>Lactuca sativa</i>) och cikoriasallat (<i>Cichorium spp.</i>), färsk eller kyld
0706	Morötter, rovor, rödbetor, haverrot (salsifi), rotselleri, rädisor och liknande rotfrukter, färska eller kylda
070700	Gurkor, färska eller kylda
0708	Baljfrukter och baljväxtfrön, färska eller kylda
ex0709	Andra grönsaker, färska eller kylda, med undantag av grönsaker enligt undernummer 0709 60 91, 0709 60 95, 0709 60 99, 0709 92 10, 0709 92 90 ja 0709 99 60
ex0802	Andra nötter, färska eller torkade, även skalade, med undantag av arekanötter (eller betelnötter) och kolanötter enligt undernummer 0802 70 00, 0802 80 00
08031010	Mjölbananer, färska
08031090	Mjölbananer, torkade
08042010	Fikon, färska
08043000	Ananas
08044000	Avokado
08045000	Guava, mango och mangostan
0805	Citrusfrukter, färska eller torkade
08061010	Bordsdruvor, färska
0807	Meloner (inbegripet vattenmeloner) och papayafrukter, färska

KN-nummer	Beskrivning
0808	Äpplen, päron och kvittenfrukter, färska
0809	Aprikoser, körsbär, persikor (inbegripet nektariner), plommon och slånbar, färska
0810	Annan frukt och andra bär, färska
08135031 08135039	Blandningar av enbart nötter enligt nr 0801 och 0802, torkade
091020	Saffran
ex091099	Timjan, färsk eller kyld
ex12119085	Basilikaört, citronmeliss, mynta <i>Origanum vulgare</i> (oregano/vild mejram), rosmarin, salvia, färsk eller kyld
12129930	Johannesbröd

Bilaga 2

Produkter som handelsnormerna inte tillämpas på

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011 artikel 4, undantag och befrielse från tillämpningen av handelsnormerna:

1. Följande produkter behöver inte uppfylla handelsnormerna.
  - a) Produkter som, förutsatt att de är tydligt märkta med uppgiften "avsedda för bearbetning" eller "avsedda att användas som foder" eller likvärdig uppgift, är
    - i. avsedda för industriell bearbetning, eller
    - ii. avsedda att användas som foder eller för annan icke-livsmedelsanvändning.
  - b) Produkter som producenten på sin egen anläggning överlåter till konsumenter för personligt bruk.
  - c) Produkter som på begäran av en medlemsstat har erkänts som produkter från en viss region och som säljs i detaljhandeln i denna region för väl etablerad, traditionell lokal konsumtion;
  - d) Produkter som har genomgått ansning eller klippning för att bli "konsumtionsfärdiga" eller "köksfärdiga".
  - e) Produkter som saluförs som ätliga groddar och som framställts genom groddning av utsäde till frukter och grönsaker.
2. Följande produkter behöver inte uppfylla handelsnormerna inom produktionsområdet.
  - a) Produkter som säljs eller levereras av odlaren till berednings- eller förpackningscentraler eller lagercentraler eller som transporteras från odlarens företag till sådana centraler.
  - b) Produkter som transporteras från lagercentraler till berednings- eller förpackningscentraler.
3. Medlemsstaterna får bevilja undantag från de produktspecifika handelsnormerna för produkter som presenteras för detaljhandelsförsäljning till konsumenter för personligt bruk och som är märkta med uppgiften "produkt avsedd för bearbetning" eller likvärdig uppgift samt är avsedda för bearbetning. (Inte i bruk i Finland)
4. Medlemsstaterna får bevilja undantag från handelsnormerna för produkter som producenten säljer direkt till slutkonsumenten för dennas personliga bruk, på

marknader som är förbehållna för producenterna inom ett visst produktionsområde som definierats av medlemsstaten.

5. Frukt och grönsaker som inte tillhör klass "Extra", i förhållande till de produktspecifika handelsnormerna, får efter avsändandet, uppvisa en viss bristande färskhet och saftspändhet samt en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas.
6. Följande produkter behöver inte uppfylla de allmänna handelsnormerna:
  - a) Svamp av andra slag än odlad svamp enligt KN-nummer 0709 59.
  - b) Kapris enligt KN-nummer 0709 90 40.
  - c) Bittermandel enligt KN-nummer 0802 11 10.
  - d) Skalad mandel enligt KN-nummer 0802 12.
  - e) Skalade hasselnötter enligt KN-nummer 0802 22.
  - f) Skalade valnötter med KN-nummer 0802 32.
  - g) Pinjenötter enligt KN-nummer 0802 90 50.
  - h) Pistaschmandel enligt KN-nummer 0802 50 00.
  - i) Macadamianötter enligt KN-nummer 0802 60 00.
  - j) Pekannötter enligt KN-nummer 0802 90 20.
  - k) Andra slag av nötter enligt KN-nummer 0802 90 85.
  - l) Torkade mjölbananer enligt KN-nummer 0803 00 90.
  - m) Torkade citrusfrukter enligt KN-nummer 0805.
  - n) Blandningar av tropiska nötter enligt KN-nummer 0813 50 31.
  - o) Blandningar av andra nötter enligt KN-nummer 0813 50 39.
  - p) Saffran enligt KN-nummer 0910 20.
7. Det ska styrkas för den behöriga myndigheten i medlemsstaten att de produkter som avses i punkterna 1 a och 2 uppfyller de fastställda villkoren, särskilt vad gäller den användning som produkterna är avsedda för.

Bilaga 3

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del A: ALLMÄN HANDELSNORM

Syftet med denna allmänna handelsnorm är att ange de kvalitetskrav som frukt och grönsaker ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas.

1. Minimikrav

Om inte annat följer av de tillåtna toleranserna ska produkterna vara

- hela,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Produkterna ska vara i ett sådant skick att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

2. Minimikrav avseende mognad

Produkterna ska vara tillräckligt utvecklade, men inte överutvecklade, och frukter ska uppvisa tillfredsställande mognad, men får inte vara övermogna.

Produkterna ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå en tillfredsställande mognadsgrad.

3. Tolerans

En tolerans av 10 % i antal eller vikt av produkten som inte uppfyller minimikraven avseende kvalitet ska medges i varje parti. Inom denna tolerans får högst 2 % utgöras av produkter angripna av röta.

4. Ursprungsmärkning av produkter

Varje förpackning ⁽¹⁾. ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften "packare och/eller avsändare" eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Ursprung

Ursprungslandets fullständiga namn ². För produkter med ursprung i en medlemsstat ska namnet anges på ursprungslandets språk eller ett annat språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet. För andra produkter ska namnet anges på ett språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet.

---

¹ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

² Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

Bilaga 4

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, del 1: HANDELSNORM FÖR ÄPPLEN

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för äpplen av sorter av *Malus domestica* Borkh. som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte äpplen avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som äpplen ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska äpplen vara

- hela,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha andra fel som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- fria från allvarlig glasighet (water core), utom när det gäller sorten märkta med "V" i tillägget till denna norm,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Äpplena ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Äpplena ska vara tillräckligt utvecklade och uppvisa tillfredsställande mognad.

Äpplena ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå den mognad som krävs med hänsyn tagen till sortegenskaperna.

Flera parametrar kan användas för att verifiera minimikraven avseende mognad (t.ex. morfologiska aspekter, smak, fasthet och brytningsindex).

C. Klassificering

Äpplen indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Äpplen i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska vara typiska för sorten ⁽³⁾ och skaftet ska vara oskadat.

Äpplen ska ha minst följande yta i den färg som är typisk för sorten:

- $\frac{3}{4}$ av den sammanlagda ytan med röd färg när det gäller färggrupp A,
- $\frac{1}{2}$ av den sammanlagda ytan med delvis röda färger när det gäller färggrupp B,
- $\frac{1}{3}$ av den sammanlagda ytan med den svagt röda, rödfärgade eller rödstrimmiga färgen när det gäller färggrupp C.
- Inga krav på minsta färgyta när det gäller färggrupp D.

Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen. De får dock uppvisa:

- mycket små fel i skalet,
- mycket lite rostbildning ⁽⁴⁾ såsom

---

³ En icke-uttömmande förteckning över de sorter som har en klassificering av färg och rostbildning ges i tillägget till denna norm.

⁴ Sorter märkta med "R" i tillägget till denna norm omfattas inte av bestämmelserna om rostbildning.

- bruna fläckar som inte får gå utanför skafthålan och som inte får vara skrovliga och/eller
- små och isolerade spår av rostbildning.

ii) Klass I

Äpplen i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten ⁽⁵⁾.

Äpplen ska ha minst följande yta i den färg som är typisk för sorten:

- $\frac{1}{2}$ av den sammanlagda ytan med röd färg när det gäller färggrupp A,
- $\frac{1}{3}$ av den sammanlagda ytan med delvis röda färger när det gäller färggrupp B,
- $\frac{1}{10}$ av den sammanlagda ytan med den svagt röda, rödfärgade eller rödstrimmiga färgen när det gäller färggrupp C.
- Inga krav på minsta färgyta när det gäller färggrupp D.

Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen.
- Mindre fel i utvecklingen.
- Mindre färgfel.
- Mindre stötskador, som inte är missfärgade, på en sammanlagd yta på högst 1 cm².
- Mindre fel i skalet som ligger inom följande gränser:
  - Långsträckta fel får vara högst 2 cm långa.
  - Övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia inaequalis*) som högst får täcka en yta på 0,25 cm².
- Mindre rostbildning ⁽⁶⁾ såsom
  - bruna fläckar som får gå något utanför skafthålan eller foderhålan, men som inte får vara skrovliga och/eller

---

⁵ En icke-uttömmande förteckning över de sorter som har en klassificering av färg och rostbildning ges i tillägget till denna norm.

⁶ Sorter märkta med "R" i tillägget till denna norm omfattas inte av bestämmelserna om rostbildning.

- tunn, nätliknande rost som inte täcker mer än 1/5 av fruktens sammanlagda yta och som inte kontrasterar för starkt mot fruktens allmänna färg och/eller
- kraftig rost som inte täcker mer än 1/20 av fruktens sammanlagda yta,
- tunn, nätliknande rost och kraftig rost får sammantaget dock inte täcka mer än högst 1/5 av fruktens sammanlagda yta.

Skaftet får saknas förutsatt att brytstället är snyggt och skalet runtomkring oskadat.

iii) Klass II

Denna klass omfattar äpplen som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Fruktköttet får inte ha några större fel.

Följande fel får förekomma förutsatt att äpplena bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Fel i utvecklingen.
- Färgfel.
- Mindre stötskador, som får vara lätt missfärgade, får täcka en sammanlagd yta på högst 1,5 cm².
- Fel i skalet som ligger inom följande gränser:
  - Långsträckta fel får vara högst 4 cm långa.
  - Övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 2,5 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia inaequalis*) som högst får täcka en yta på högst 1 cm².
- Mindre rostbildning ⁽⁷⁾ såsom
  - bruna fläckar som får gå utanför skafthålan eller foderhålan och som får vara något skrovliga och/eller
  - tunn, nätliknande rost som inte täcker mer än 1/2 av fruktens sammanlagda yta och som inte kontrasterar för starkt mot fruktens allmänna färg och/eller
  - kraftig rost som inte täcker mer än 1/3 av fruktens sammanlagda yta,
  - tunn, nätliknande rost och kraftig rost får sammantaget dock inte täcka mer än högst 1/2 av fruktens sammanlagda yta.

---

⁷ Sorter märkta med "R" i tillägget till denna norm omfattas inte av bestämmelserna om rostbildning.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiаметern eller av vikten.

Minimistorleken är 60 mm om storleken mäts efter diameter, och 90 g om den mäts efter vikt. Frukt av mindre storlek kan godkännas om produktens brixvärde⁸ ligger på 10,5° brixgrader eller mer och storleken uppgår till minst 50 mm eller 70 g.

För att frukten i en förpackning ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan frukterna i en och samma förpackning

a) för frukt som sorteras efter diameter, vara högst

- 5 mm för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager; för äpplen av sorterna Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) och Horneburger får skillnaden i diameter dock vara 10 mm, och
- 10 mm för frukt i klass I som är packad i detaljhandelsförpackningar eller löst packad i förpackningen; för äpplen av sorterna Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) och Horneburger får skillnaden i diameter dock vara 20 mm, eller

b) för frukt som sorteras efter vikten, vara högst

- för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager:

Viktintervall (g)	Viktdifferens (g)
70–90	15 g
91–135	20 g
136–200	30 g
201–300	40 g
> 300	50 g

- för frukt i klass I som är packad i detaljhandelsförpackningar eller löst packad i förpackningen:

Viktintervall (g)	Enhetlighet (g)
70–135	35
136–300	70
> 300	100

⁸ Beräknat enligt beskrivningen i OECD:s handledning för objektiva test:
<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>

För frukt i klass II som är packad i detaljhandelsförpackningar eller löst packad i förpackningen har det inte fastställts några bestämmelser om enhetlig storlek.

Miniatyrsorter av äpplen märkta med "M" i tillägget till denna norm omfattas inte av storleksbestämmelserna. Dessa miniatyrsorter måste ha ett brixvärde⁹ på minst 12° brixgrader.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av äpplen som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

---

⁹ Beräknat enligt beskrivningen i OECD:s handledning för objektiva test:
<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>

Denna tolerans omfattar dock inte frukt med en avvikelse på

- 5 mm eller mer under minimidiametern,
- 10 g eller mer under minimivikten.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla äpplen av samma ursprung, sort, kvalitet, storlek (om frukten storleks- sorterar) och mognad.

För klass "Extra" gäller kravet på enhetlighet även färgen.

En blandning av äpplen av tydligt olika sorter kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje sort, avseende ursprung. Enhetlighet i fråga om storlek krävs inte.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

B. Förpackning

Äpplena ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. Särskilt detaljhandelsförpackningar med en nettovikt på mer än 3 kg ska vara tillräckligt hårda för att skydda produkten på ett ändamålsenligt sätt.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning¹⁰ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifikation

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Denna uppgift får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Äpplen”, om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Sortens namn. Om det rör sig om en blandning av äpplen av tydligt olika sorter ska samtliga sorter i förpackningen anges.

Sortens namn får ersättas med en synonym. Ett handelsnamn¹¹ får endast anges som komplement till sorten eller synonymen.

När det gäller mutanter med sortskydd får namnet på denna sort anges i stället för namnet på den ursprungliga sorten. När det gäller mutanter utan sortskydd får namnet på denna sort endast anges som tillägg till namnet på den ursprungliga sorten.

---

¹⁰ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

¹¹ Ett handelsnamn kan vara ett varumärke för vilket man ansökt om eller erhållit skydd eller en annan handelsbeteckning.

- ”Miniatyrsort”, i tillämpliga fall.

C. Produktens ursprung

Ursprungsland ¹² och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

Om det rör sig om en blandning av äpplen av tydligt olika sorter och ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande sorts namn.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek eller, för frukt förpackad i rader och lager, antal frukter.

Om storleken är angiven ska den uttryckas på följande sätt:

- a) För frukt som omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som minsta och största diameter eller som minsta och största vikt.
- b) För frukt som inte omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som diametern eller vikten på den minsta frukten i förpackningen, följt av ”och större” eller likvärdig benämning, eller, eventuellt, diametern eller vikten på den största frukten i förpackningen.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

---

¹² Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Tillägg

Icke uttömmande förteckning över äppelsorter

Fruktar av sorter som inte återfinns i förteckningen ska delas in efter sortegenskaper.

Några av sorterna i nedanstående tabell får saluföras under handelsnamn för vilka man ansökt om eller erhållit varumärkesskydd i ett eller flera länder. I de tre första kolumnerna i tabellen nedan återges inte sådana varumärken. Vissa kända varumärken anges i den fjärde kolumnen, men endast för kännedom.

Förklaring:

M = Miniatursort

R = Rostbildning

V = Glasighet

* = Mutant som saknar sortskydd men som är knuten till ett registrerat/skyddat varumärke; mutanter som inte markeras med asterisk är skyddade sorter

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
African Red			African Carmine ^{TM}	B	
Akane		Tohoku 3, Primerouge		B	
Alkmene		Early Windsor		C	
Alwa				B	
Amasya				B	
Ambrosia			Ambrosia ®	B	
Annurca				B	
Ariane			Les Naturianes ®	B	
Arlet		Swiss Gourmet		B	R
AW 106			Sapora ®	C	
Belgica				B	
Belle de Boskoop		Schone van Boskoop, Goudreinette		D	R
	Boskoop rouge	Red Boskoop, Roter Boskoop, Rode Boskoop		B	R
	Boskoop Valastrid			B	R
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch		C	

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch		B	
Braeburn				B	
	Hidala		Hillwell ®	A	
	Joburn		Aurora ™ , Red Braeburn ™ , Southern Rose ™	A	
	Lochbuie Red Braeburn			A	
	Mahana Red Braeburn		Redfield ®	A	
	Mariri Red		Eve ™ , Aporo ®	A	
	Royal Braeburn			A	
Bramley's Seedling		Bramley, Triomphe de Kiel			
Cardinal				B	
Caudle			Cameo ® , Camela ®	B	
	Caughtlight		Cameo ® , Camela ®	A	
CIV323			Isaaq ®	B	
CIVG198			Modi ®	A	
Civni			Rubens ®	B	
Collina				C	
Coop 38			Goldrush ® , Delisdor ®	D	R
Coop 39			Crimson Crisp ®	A	
Coop 43			Juliet ®	B	
Coromandel Red		Corodel		A	
Cortland				B	
Cox's Orange Pippin		Cox orange, Cox's O.P.		C	R
Cripps Pink			Pink Lady ® , Flavor Rose ®	C	
	Lady in Red		Pink Lady ®	B	
	Rosy Glow		Pink Lady ®	B	
	Ruby Pink			B	
Cripps Red			Sundowner ™ , Joya ®	B	

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
Dalinbel			Antares ®	B	R
Delblush			Tentation ®	D	
Delcorf			Delbarestivale ®	C	
	Celeste			B	
	Bruggers Festivale		Sissired ®	A	
	Dalili		Ambassy ®	A	
	Wonik*		Appache ®	A	
Delcoros			Autento ®	A	
Delgollune			Delbard Jubilé ®	B	
Delicious ordinaire		Ordinary Delicious		B	
Discovery				C	
Dykmanns Zoet				C	
Egremont Russet				D	R
Elise		De Roblos, Red Delight		A	
Elstar				C	
	Bel-El		Red Elswout ®	C	
	Daliest		Elista ®	C	
	Daliter		Elton ™	C	
	Elshof			C	
	Elstar Boerekamp		Excellent Star ®	C	
	Elstar Palm		Elstar PCP ®	C	
	Goedhof		Elnica ®	C	
	Red Elstar			C	
	RNA9842		Red Flame ®	C	
	Valstar			C	
	Vermuel		Elrosa ®	C	
Empire				A	
Fiesta		Red Pippin		C	
Fresco			Wellant ®	B	R
Fuji				B	L
	Aztec		Fuji Zhen ®	A	L
	Brak		Fuji Kiku ® 8	B	L
	Fuji Fubrax		Fuji Kiku ® Fubrax	B	L
	Fuji Supreme			A	L
	Heisei Fuji		Beni Shogun ®	A	L

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
	Raku-Raku			B	L
Gala				C	
	Baigent		Brookfield ®	A	
	Bigigalaprim		Early Red Gala ®	B	
	Fengal		Gala Venus	A	
	Gala Schnico		Schniga ®	A	
	Gala Schnico Red		Schniga ®	A	
	Galaval			A	
	Galaxy		Selekta ®	B	
	Gilmac		Neon ®	A	
	Imperial Gala			B	
	Jugula			B	
	Mitchgla		Mondial Gala ®	B	
	Natali Gala			B	
	Regal Prince		Gala Must ®	B	
	Royal Beaut			A	
	Simmons		Buckeye ® Gala	A	
Gloster				B	
Golden 972				D	
Golden Delicious		Golden		D	
	CG10 Yellow Delicious		Smothee ®	D	
	Golden Delicious Reinders		Reinders ®	D	
	Golden Parsi		Da Rosa ®	D	
	Leratess		Pink Gold ®	D	
	Quemoni		Rosagold ®	D	
Goldstar			Rezista Gold Granny ®	D	
Gradigold			Golden Supreme ™ , Golden Extreme ™	D	
Gradiyel			Goldkiss ®	D	
Granny Smith				D	
	Dalivair		Challenger ®		
Gravensteiner		Gravenstein		D	
Hokuto				C	
Holsteiner Cox		Holstein			R
Honeycrisp			Honeycrunch ®	C	

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
Horneburger				D	
Idared				B	
	Idaredest			B	
	Najdared			B	
Ingrid Marie				B	R
James Grieve				D	
Jonagold				C	
	Early Jonagold		Milenga ®	C	
	Dalyrian			C	
	Decosta			C	
	Jonagold Boerekamp		Early Queen ®	C	
	Jonagold Novajo	Veulemanns		C	
	Jonagored		Morren's Jonagored ®	C	
	Jonagored Supra		Morren's Jonagored ® Supra ®	C	
	Red Jonaprince		Wilton's ® , Red Prince ®	C	
	Rubinstar			C	
	Schneica	Jonica		C	
	Vivista			C	
Jonathan				B	
Karmijn de Sonnaville				C	R
La Flamboyante			Mairac ®	B	
Laxton's Superb				C	R
Ligol				B	
Lobo				B	
Lurefresh			Redlove ® , Era ®	A	
Lureprec			Redlove ® , Circe ®	A	
Luregust			Redlove ® , Calypso ®	A	
Luresweet			Redlove ® , Odysso ®	A	
Maigold				B	
Maribelle			Lola ®	B	
McIntosh				B	

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
Melrose				C	
Milwa			Diwa ® , Junami ®	B	
Moonglo				C	
Morgenduft		Imperatore		B	
Mountain Cove			Ginger Gold ™	D	
Mutsu		Crispin		D	
Newton				C	
Nicogreen			Greenstar ®	D	
Nicoter			Kanzi ®	B	
Northern Spy				C	
Ohrin		Orin		D	
Paula Red				B	
Pinova			Corail ®	C	
	RoHo 3615		Evelina ®	B	
Piros				C	
Plumac			Koru ®	B	
Prem A153			Lemonade ® , Honeymoon ®	C	
Prem A17			Smitten ®	C	
Prem A280			Sweetie ™	B	
Prem A96			Rockit ™	B	M
Rafzubin			RubINETTE ®	C	
	Rafzubex		RubINETTE ® Rosso	A	
Rajka			Rezista Romelike ®	B	
Red Delicious		Rouge américaine		A	
	Campsur		Red Chief ®	A	
	Erovan		Early Red One ®	A	
	Evasni		Scarlet Spur ®	A	
	Stark Delicious			A	
	Starking			C	
	Starkrimson			A	
	Starkspur			A	
	Topred			A	
	Trumdor		Oregon Spur Delicious ®	A	
Reine des Reinettes		Gold Parmoné, Goldparmäne		C	L
Reinette grise du Canada		Graue Kanadarenette, Renetta Canada		D	R

Sort	Mutanter	Synonymer	Varumärken	Färggrupp	Ytterligare specifikationer
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome, Rome Sport		B	
Rubin				C	
Rubinola				B	
Šampion		Shampion, Champion, Szampion		B	
	Reno 2			A	
	Šampion Arno	Szampion Arno		A	
Santana				B	
Sciearly			Pacific Beauty™	A	
Scifresh			Jazz™	B	
Sciglo			Southern Snap™	A	
Scilate			Envy®	B	
Sciray		GS48		A	
Scired			Pacific Queen™	A	R
Sciros			Pacific Rose™	A	
Senshu				C	
Spartan				A	
Stayman				B	
Summerred				B	
Sunrise				A	
Sunset				D	R
Suntan				D	R
Sweet Caroline				C	
Topaz				B	
Tydemans Early Worcester		Tydemans Early		B	
Tsugaru				C	
UEB32642			Opal®	D	
Worcester Pearmain				B	
York				B	
Zari				B	

Bilaga 5

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B 2 del: HANDELSNORM FÖR CITRUSFRUKT

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för citrusfrukter av sorter av följande arter som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte citrusfrukt avsedd för industriell bearbetning:

- Citroner av arter av *Citrus limon* (L.) Burm. f. och hybrider därav.
- Mandariner av arten *Citrus reticulata* Blanco, inbegripet satsumor (*Citrus unshiu* Marcow.), clementiner (*Citrus clementina* hort. ex Tanaka.), vanliga mandariner (*Citrus deliciosa* Ten.) och tangeriner (*Citrus tangerina* Tanaka) av dessa arter och hybrider därav.
- Apelsiner av arter av *Citrus sinensis* (L.) Osbeck och hybrider därav.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som citrusfrukt ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska citrusfrukter vara

- hela,
- fria från stötskador och/eller större läkta skador,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,

- fria från begynnande skruppenhet och uttorkning,
- fria från skador orsakade av låg temperatur eller frost,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Citrusfrukterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Citrusfrukterna ska ha nått en lämplig utveckling och mognad enligt kriterierna för sorten, plockningstidpunkten och odlingsområdet.

Citrusfrukternas mognad fastställs med hjälp av de parametrar som anges nedan för varje art:

- Minsta saftinnehåll.
- Lägsta värde för relationen socker-syra ⁽¹³⁾.
- Färg.

Efter en normal utveckling ska citrusfrukterna ha en sådan färg att de på bestämmelseorten kan uppnå den färg som är normal för sorten.

	Minsta saftinnehåll (i %)	Lägsta värde för relationen sockersyra	Färg
Citroner	20		Färgen ska vara typisk för sorten. Citroner som är gröna (men inte mörkgröna) är dock tillåtna om de uppfyller minimikraven i fråga om saftinnehåll.
Satsumor, clementiner, andra mandarinsorter och hybrider därav			
Satsumor	33	6,5:1	Minst en tredjedel av fruktens yta ska ha en färg som är typisk för sorten.
Clementiner	40	7,0:1	

¹³ Beräknat enligt beskrivningen i OECD:s handledning för objektiva test:
<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>

	Minsta saftinnehåll (i %)	Lägsta värde för relationen sockersyra	Färg
Andra mandarinsorter och hybrider därav	33	7,5:1 ¹⁴	
Apelsiner			
Blodapelsiner	30	6,5:1	Färgen ska vara typisk för sorten. Högst en femtedel av fruktens totala yta får ha ljusgrön färg om de uppfyller minimikraven i fråga om saftinnehåll. Apelsiner som produceras i områden med höga lufttemperaturer och hög relativ fuktighet under utvecklingsperioden får dock ha en grön färg på mer än en femtedel av fruktens totala yta, om de uppfyller kraven på minsta saftinnehåll.
Gruppen navelapelsiner	33	6,5:1	
Övriga sorter	35	6,5:1	
Mosambi, Sathgudi och Pacitan med mer än en femtedel grön färg	33		
Andra sorter med mer än en femtedel grön färg	45		

Citrusfrukter som uppfyller dessa krav på mognad får ha genomgått behandling för att avlägsna den gröna färgen ("avgröning"). Sådan behandling är endast tillåten om de övriga naturliga smakegenskaperna inte ändras.

C. Klassificering

Citrusfrukt inledas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Citrusfrukt i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

¹⁴ För sorterna Mandora och Minneola ska lägsta värde för relationen socker-syra vara 6.0:1 till och med utgången av det regleringsår som inleds den 1 januari 2023.

ii) Klass I

Citrusfrukt i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen.
- Mindre färgfel, inbegripet mindre solskador.
- Mindre, tilltagande fel i skalet, förutsatt att de inte påverkar fruktköttet.
- Mindre fel i skalet som uppstått i samband med fruktbildningen, t.ex. silverskorv, rostbildning eller skador orsakade av skadedjur.
- Läkta, mindre fel som uppstått genom yttre påverkan, t.ex. grenskav, hagelskada eller stötfläckar.
- Delvis lätt lossat skal för alla frukter i mandaringruppen.

iii) Klass II

Denna klass omfattar citrusfrukt som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Följande fel får förekomma förutsatt att de bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- fel i skalet, förutsatt att de inte påverkar fruktköttet.
- Fel i skalet som uppstått i samband med fruktbildningen, t.ex. silverskorv, rostbildning eller skador orsakade av skadedjur.
- Läkta fel som uppstått genom yttre påverkan, t.ex. grenskav, hagelskada eller stötfläckar.
- Läkta, ytliga skalförändringar.
- Skrovligt skal.
- Delvis lätt lossat skal för apelsiner och delvis lossat skal för alla frukter i mandaringruppen.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiametern eller av antalet.

A. Minimistorlek

Följande minimistorlekar ska tillämpas:

Frukt	Diameter i mm
Citroner	45
Satsumor, andra mandarinsorter och hybrider därav	45
Clementiner	35
Apelsiner	53

B. Enhetlighet

Citrusfrukter får storlekssorteras enligt ett av följande alternativ:

- a) För att frukten i en förpackning ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan frukterna i en och samma förpackning vara högst
- 10 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är under 60 mm.
  - 15 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är minst 60 mm men under 80 mm.
  - 20 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är minst 80 mm men under 110 mm.
  - För frukt som har en diameter på 110 mm eller mer har det inte fastställts någon begränsning av skillnaden i diameter.
- b) Om storlekkoder tillämpas måste koderna och intervallen i följande tabell användas:

	Storlekkod	Diameter i mm
Citroner	0	79 - 90
	1	72 - 83
	2	68 - 78
	3	63 - 72
	4	58 - 67
	5	53 - 62
	6	48 - 57
	7	45 - 52
Satsumor, clementiner och andra, mandarinsorter och hybrider därav	1-XXX	78 och däröver
	1-XX	67 - 78
	1 eller 1-X	63 - 74
	2	58 - 69
	3	54 - 64
	4	50 - 60

	Storlekskod	Diameter i mm
	5	46 - 56
	6 ¹⁵	43 - 52
	7	41 - 48
	8	39 - 46
	9	37 - 44
	10	35 - 42
Apelsiner	0	92 – 110
	1	87 – 100
	2	84 – 96
	3	81 – 92
	4	77 – 88
	5	73 – 84
	6	70 – 80
	7	67 – 76
	8	64 – 73
	9	62 – 70
	10	60 – 68
	11	58 – 66
	12	56 – 63
13	53 – 60	

Enhetligheten i fråga om storlek ska motsvara ovanstående storleks- tabell, förutom i följande fall:

För frukt i lösvikt i lådor och frukt i detaljhandelsförpackningar med en nettovikt på högst 5 kg får skillnaden inte vara större än det intervall som uppstår om tre på varandra följande storlekar i storlekstabellen slås samman till en enda.

- c) För frukt som storlekssorteras efter antal ska storleksskillnaden uppfylla kraven i led a.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

---

¹⁵Storlekar på mindre än 45 mm i diameter gäller endast clementiner.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av citrusfrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av citrusfrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av citrusfrukt som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: En total tolerans på 10 % i antal eller vikt av citrusfrukt som uppfyller storlekskraven för närmast över- eller underliggande storlek (eller storlekar vid kombination av tre storlekar) om detta anges på förpackningen.

Toleransen på 10 % får i samtliga fall endast tillämpas för frukt vars diameter inte understiger följande minimivärden:

Frukt	Diameter i mm
Citroner	43
Satsumor, andra mandarinsorter och hybrider därav	43
Clementiner	34
Apelsiner	50

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla citrusfrukt av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek och av praktiskt taget samma utveckling och mognad.

För klass "Extra" gäller kravet på enhetlighet även färgen.

En blandning av citrusfrukt av tydligt olika arter kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje berörd art, avseende sort eller handelstyp och ursprung. Enhetlighet i fråga om storlek krävs inte.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Citrusfrukterna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

Om frukten är inslagen ska papperet vara tunt, torrt, nytt och luktfritt ⁽¹⁶⁾.

Det är förbjudet att använda ämnen som kan ändra citrusfruktens naturliga egenskaper, särskilt dess smak eller doft ⁽¹⁷⁾.

---

¹⁶ Konserveringsmedel och andra kemiska substanser som kan lämna en främmande lukt på fruktskalen är tillåtna förutsatt att de används i enlighet med Europeiska unionens bestämmelser på området.

¹⁷ Konserveringsmedel och andra kemiska substanser som kan lämna en främmande lukt på fruktskalen är tillåtna förutsatt att de används i enlighet med Europeiska unionens bestämmelser på området.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar. Frukten får dock presenteras med en kort fastsittande kvist som inte är träig och har några gröna blad.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning¹⁸ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Citroner”, ”mandariner” eller ”apelsiner”, om produkten inte är synlig från utsidan.
- ”Blandning av citrusfrukter” eller likvärdig benämning och de olika arternas namn när det rör sig om en blandning av citrusfrukter av olika arter.
- För apelsiner ska sortens namn och/eller respektive sortgrupp anges i fråga om ”Navels” och ”Valencias”.

---

¹⁸ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

- För "satsumor" och "clementiner" ska artens trivialnamn anges, och det är frivilligt att ange sortens namn.
- För andra mandariner och hybrider därav ska sortens namn anges.
- För citroner är det frivilligt att ange sortens namn.
- "Med kärnor" i fråga om clementiner med fler än 10 kärnor.
- "Kärfria" (frivilligt – kärnfria citrusfrukter får någon gång innehålla kärnor).

C. Produktens ursprung

- Ursprungsland⁽¹⁹⁾ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.
- Om det rör sig om en blandning av citrusfrukter av tydligt olika arter och ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande arts namn.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek uttryckt som
  - minsta och största storlek (i mm) eller
  - storlekkod, följt (frivilligt) av en minsta eller största storlek eller
  - antal,
- I förekommande fall angivelse av att konserveringsmedel eller andra kemiska ämnen har använts i behandling efter skörd.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

---

¹⁹ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Bilaga 6

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 3 del: HANDELSNORM FÖR KIWIFRUKT

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för kiwifrukt (även känd som *Actinidia* eller kiwi) av sorter av *Actinidia chinensis* (Planch.) eller *Actinidia deliciosa* (A. Chev.), C.F. Liang och A.R. Ferguson som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte kiwifrukter avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som kiwifrukt ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska kiwifrukterna vara

- hela (men utan stjälk),
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- tillräckligt fasta, dvs. varken mjuka, skrumpna eller vattniga,
- välformade, dvs. inga dubbla eller multipla frukter,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Kiwifrukterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,

- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Minimikrav avseende mognad

Kiwifrukterna ska vara tillräckligt utvecklade och uppvisa tillfredsställande mognad.

För att uppfylla detta krav ska frukten vid förpackningstillfället ha nått en mognad av minst 6,2° brixgrader²⁰ eller i genomsnitt 15 % torrsubstans, vilket innebär 9,5° brixgrader när den kommer in i distributionskedjan.

C. Klassificering

Kiwifrukt indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Kiwifrukt i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De ska vara fasta och köttet ska vara helt friskt.

De får inte ha några fel med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Förhållandet mellan fruktens minsta och största tvärsnittsdiameter ska vara minst 0,8.

ii) Klass I

Kiwifrukt i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De ska vara fasta och köttet ska vara helt friskt.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Lätt formfel.

---

²⁰ Beräknat enligt beskrivningen i OECD:s handledning för objektiva test:
<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>

- Mindre färgfel.
- Mindre fel i skalet som täcker en yta av högst 1 cm².
- Ett mindre "Hayward-märke" i form av längsgående linjer utan förhöjning.

Förhållandet mellan fruktens minsta och största tvärsnittsdiameter ska vara minst 0,7.

iii) Klass II

Denna klass omfattar kiwifrukt som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Frukterna ska vara förhållandevis fasta och köttet får inte ha några allvarliga fel.

Följande fel får förekomma, förutsatt att kiwifrukten bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Färgfel.
- Fel i skalet, t.ex. små läkta sår eller ärrad/skrubbad vävnad som täcker högst 2 cm².
- Flera, mer uttalade "Hayward-märken" med mindre förhöjning.
- Lätta stötskador.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av fruktens vikt.

Minimivikten för klass "Extra" är 90 g, för klass I 70 g och för klass II 65 g.

För att frukten i en förpackning ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan frukterna i en och samma förpackning vara högst

- 10 g om frukten väger mindre än 85 g,
- 15 g om frukten väger mellan 85 g och 120 g,
- 20 g om frukten väger mellan 120 g och 150 g,
- 40 g om frukten väger 150 g eller mer.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av kiwifrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av kiwifrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av kiwifrukt som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlekstoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av kiwifrukt som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

Kiwifrukt får dock inte väga mindre än 85 g i klass "Extra", 67 g i klass I och 62 g i klass II.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla kiwifrukt av samma ursprung, sort, kvalitet och storlek.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Kiwifrukterna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning²¹ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

---

²¹ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

B. Typ av produkt

- "Kiwifrukt" och/eller "Actinidia" om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Sortens namn (frivilligt).
- Fruktköttets färg eller motsvarande angivelse, om det inte är grönt.

C. Produktens ursprung

Ursprungsland ²² och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek uttryckt som minsta och största fruktvikt.
- Antal frukter (frivilligt).

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

---

²² Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Bilaga 7

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 4 del: HANDELSNORM FÖR HUVUDSALLAT, FRISÉSALLAT OCH ES- CAROLESALLAT

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för:

- huvudsallat av sorter av
  - *Lactuca sativa* var. *capitata* L. (huvudsallat inklusive isbergssallat),
  - *Lactuca sativa* var. *longifolia* Lam. (romansallat),
  - *Lactuca sativa* var. *crispa* L. (plocksallat),
  - korsningar av dessa sorter, och
- frisésallat av sorter av *Cichorium endivia* var. *crispum* Lam., samt
- escarolesallat av sorter av *Cichorium endivia* var. *latifolium* Lam.,

som är avsedda att levereras färska till konsumenten.

Normen gäller dock inte sallat avsedd för industriell bearbetning eller sallat i form av lösa blad, huvudsallat med rotklump eller plocksallat i kruka.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som sallaten ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas.

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska sallaten vara

- hel,
- frisk, dvs. den får inte vara angripen av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör den olämplig för konsumtion,

- ren och putsad, dvs. praktiskt taget utan blad nedsmutsade med jord eller andra odlingssubstrat och praktiskt taget fri från synliga främmande beståndsdelar,
- färsk till utseendet,
- praktiskt taget fri från skadedjur,
- praktiskt taget fri från skador orsakade av skadedjur,
- saftspänd,
- utan stocklöpare,
- fri från onormal yttre fuktighet,
- fri från främmande lukt och/eller smak.

På huvudsallat tillåts en rödaktig missfärgning som beror på låg temperatur vid odlingen om denna inte ger en betydande förändring av sallatens utseende.

Rötterna ska vara prydligt avskurna omedelbart under det yttersta bladet.

Sallaten ska ha normal utveckling. Sallaten ska ha en sådan utveckling och mognad att den

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Klassificering

Sallat indelas i följande två klasser:

i) Klass I

Sallat i denna klass ska vara av god kvalitet. Den ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen.

Den ska vara

- välformad,
- knuten (med beaktande av odlingsätt och produkttyp),
- fri från skador eller fel som försämrar ätbarheten,
- utan frostsador.

Huvudsallat ska ha ett välformat hjärta. På huvudsallat från täckt kultur får dock hjärtat vara litet.

Romansallat ska ha ett hjärta, som får vara litet till storleken. Frisésallat och escarolesallat ska vara gul i mitten.

ii) Klass II

Denna klass omfattar sallat som inte uppfyller kraven för klass I men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Sallaten ska vara

- förhållandevis välformad,
- fri från skador eller fel som allvarligt försämrar ätbarheten.

Följande fel får förekomma, förutsatt att produkten bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- En lättare missfärgning.
- Lättare skador orsakade av skadedjur.

Huvudsallat ska ha ett hjärta, som får vara litet till storleken. För huvudsallat från täckt kultur får hjärta saknas.

Romansallat behöver inte ha ett hjärta.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av styckevikten.

För att garantera enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan produkterna i en och samma förpackning

a) när det gäller huvudsallat vara högst

- 40 g om det lättaste huvudet väger mindre än 150 g per styck,
- 100 g om det lättaste huvudet väger 150–300 g per styck,
- 150 g om det lättaste huvudet väger 300–450 g per styck,
- 300 g om det lättaste huvudet väger mer än 450 g per styck.

b) när det gäller frisésallat och escarolesallat vara högst

- 300 g.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass I

10 % i antal av huvuden som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

ii) Klass II

10 % i antal av huvuden som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av huvuden som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla sallat av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek.

En blandning av sallat av tydligt olika sorter, handelstyper och/eller färger kan dock förpackas tillsammans i en förpackning, om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje sort, handelstyp och/eller färg, avseende ursprung. Enhetlighet i fråga om storlek krävs inte.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Sallaten ska vara förpackad så att den ges ett ändamålsenligt skydd. Den ska vara packad på ett lämpligt sätt med beaktande av storleken och typen av förpackning, dvs. utan för stora mellanrum och inte alltför tätt.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning²³ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

---

²³ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

B. Typ av produkt

- "Huvudsallat", "Bataviasallat", "isbergssallat", "romansallat", "plocksallat", (eller t.ex. ekbladssallat, lollo bionda, lollo rossa), "frisésallat", "escarolesallat" eller likvärdig benämning om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- "Växthusodlad eller täckt kultur", i förekommande fall, eller likvärdig benämning.
- Sortens namn (frivilligt).
- "Salladsblandning", "Blandsallat" eller likvärdig benämning, om det rör sig om en blandning av sallat av olika sorter, handelstyper och/ eller färger. Om produkten inte är synlig från utsidan måste sorter, handelstyper och/eller färger samt kvantiteten för var och en i förpackningen anges.

C. Produktens ursprung

- Ursprungsland²⁴ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.
- När det gäller en blandning av sallat av tydligt olika sorter, handelstyper och/eller färger och produkterna är av olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av uppgiften om sort, handelstyp och/eller färg.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek angiven som minsta vikt per enhet eller som antal enheter.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.a.

---

²⁴ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Bilaga 8

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 5 del: HANDELSNORM FÖR PERSIKOR OCH NEKTARINER

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för persikor och nektariner av sorter av *Prunus persica* Sieb. och Zucc., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte persikor och nektariner avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som persikor och nektariner ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska persikor och nektariner vara

- hela,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- fria från fruktsprickor vid skaftfästet,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Persikor och nektariner ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Frukterna ska vara tillräckligt utvecklade och uppvisa tillfredsställande mognad. Fruktköttets brytningsindex ska vara minst 8° brixgrader ²⁵.

C. Klassificering

Persikor och nektariner indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Exstra"

Persikor och nektariner i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten.

Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

ii) Klass I

Persikor och nektariner i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten. Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen.
- Mindre fel i utvecklingen.
- Mindre färgfel.
- Lätta tryckskador får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm².
- Mindre fel i skalet som ligger inom följande gränser:
  - Långsträckta fel får vara högst 1,5 cm långa.
  - Övriga fel får täcka en yta av högst 1 cm².

---

²⁵ Beräknat enligt beskrivningen i OECD:s handledning för objektiva test:
<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>

iii) Klass II

Denna klass omfattar persikor och nektariner som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Fruktköttet får inte ha några större fel.

Följande fel får förekomma förutsatt att persikorna och nektarinerna bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Fel i utvecklingen, inbegripet spruckna kärnor, förutsatt att frukten är sluten och fruktköttet friskt.
- Färgfel.
- Stötskador, som får vara lätt missfärgade, får täcka en sammanlagd yta på högst 2 cm².
- Fel i skalet som ligger inom följande gränser:
  - Långsträckta fel får vara högst 2,5 cm långa.
  - Övriga fel får täcka en yta av högst 2 cm².

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiametern, vikten eller antalet.

Minsta storleken ska vara

- 56 mm eller 85 g i klass "Extra",
- 51 mm eller 65 g i klass I och II.

Frukt under 56 mm eller 85 g får dock inte saluföras under perioden 1 juli–31 oktober (norra halvklottet) och under perioden 1 januari–30 april (södra halvklottet).

Följande bestämmelser är frivilliga för klass II.

För att garantera enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan produkterna i en och samma förpackning

- a) för frukt som sorteras efter diameter, vara högst
- 5 mm för frukt som är mindre än 70 mm,
  - 10 mm för frukt som är 70 mm eller mer.

- b) för frukt som sorteras efter vikt, vara högst
- 30 g för frukt som väger mindre än 180 g,
  - 80 g för frukt som väger 180 g eller mer.
- c) För frukt som sorteras efter antal ska storleksskillnaden uppfylla kraven i a eller b.

Om storlekkoder tillämpas måste koderna i följande tabell användas:

	Kod	Diameter		Vikt	
		från (mm)	till (mm)	från (g)	till (g)
1	D	51	56	65	85
2	C	56	61	85	105
3	B	61	67	105	135
4	A	67	73	135	180
5	AA	73	80	180	220
6	AAA	80	90	220	300
7	AAAA	> 90		> 300	

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlekstoleranser

För samtliga klasser (om frukten storlekssorteras): 10 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla persikor eller nektariner av samma ursprung, sort, kvalitet, mognadsgrad och storlek (om produkten storlekssorteras), och för klass "Extra" ska innehållet även vara enhetligt till färgen.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Persikor och nektariner ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning²⁶ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

---

²⁶ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Persikor” eller ”Nektariner” om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Fruktköttets färg.
- Sortens namn (frivilligt).

C. Produktens ursprung

Ursprungsland ²⁷ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek (om produkten storlekssorteras) angiven som minsta och största diameter (i mm) eller minsta och högsta vikt (i gram) eller med storlekkod.

---

²⁷ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

- Antal frukter (frivilligt).

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

Bilaga 9

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 6 del: HANDELSNORM FÖR PÄRON

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för päron av sorter av *Pyrus communis* L., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte päron avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som päron ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska päron vara

- hela,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Päron ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Päronen ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta tills frukten når en mognad som krävs med hänsyn tagen till sortegenskaperna.

C. Klassificering

Päron indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Päron i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten ²⁸.

Fruktköttet ska vara helt friskt och skalet fritt från skrovlig rostbildning.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Skaftet ska vara intakt.

Stenbildning får inte förekomma hos päron.

ii) Klass I

Päron i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten ²⁹.

Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen.
- Mindre fel i utvecklingen.
- Mindre färgfel.

---

²⁸ En icke uttömmande förteckning över sorter med stora frukter och sommarpäron återfinns i tillägget till denna norm.

²⁹ En icke uttömmande förteckning över sorter med stora frukter och sommarpäron återfinns i tillägget till denna norm.

- Mycket tunn skrovlig rostbildning.
- Mindre fel i skalet som ligger inom följande gränser:
  - Långsträckta fel får vara högst 2 cm långa.
  - Övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia pirina* och *V. inaequalis*) som högst får täcka en yta på 0,25 cm².
  - Mindre stötskador får täcka en yta på högst 1 cm².

Skftet får vara lätt skadat.

Stenbildning får inte förekomma hos päron.

iii) Klass II

Denna klass omfattar päron som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Fruktköttet får inte ha några större fel.

Följande fel får förekomma förutsatt att päronen bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Fel i utvecklingen.
- Färgfel.
- Tunn skrovlig rostbildning.
- Fel i skalet som ligger inom följande gränser:
  - Långsträckta fel får vara högst 4 cm långa.
  - Övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 2,5 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia pirina* och *V. inaequalis*) som högst får täcka en yta på 1 cm².
  - Mindre stötskador får täcka en yta på högst 2 cm².

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiаметern eller av vikten.

Minsta storleken ska

a) för frukt som sorteras efter diameter, vara:

	"Extra"	Klass I	Klass II
Sorter med stora frukter	60 mm	55 mm	55 mm
Övriga sorter	55 mm	50 mm	45 mm

b) för frukt som sorteras efter vikt, vara:

	"Extra"	Klass I	Klass II
Sorter med stora frukter	130g	110g	110g
Övriga sorter	110g	100g	75g

De sommarpäron som finns upptagna i tillägget till denna norm behöver inte uppfylla kraven på minsta storlek.

För att frukten ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan frukterna i en och samma förpackning

a) för frukt som sorteras efter diameter, vara högst

- 5 mm för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager,
- 10 mm för frukt i klass I som är packad i detaljhandelsförpackningar eller löst packad i förpackningen.

b) för frukt som sorteras efter vikt, vara

- för frukt i klass "Extra" och klass I förpackad i rader och lager högst:

Viktintervall (g)	Viktdifferens (g)
75–100	15
100–200	35
200–250	50
> 250	80

- för frukt i klass I som är packad i detaljhandelsförpackningar eller löst packad i förpackningen högst:

Viktintervall (g)	Viktdifferens (g)
75–100	25
100–200	50
> 200	100

För frukt i klass II som är packad i detaljhandelsförpackningar eller löst packad i förpackningen har det inte fastställts några bestämmelser om enhetlig storlek.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av päron som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av päron som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av päron som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av päron som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

Denna tolerans omfattar dock inte frukt med en avvikelse på

- 5 mm eller mer under minimidiametern,
- 10 g eller mer under minimivikten.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla päron av samma ursprung, sort, kvalitet, storlek (om frukten storlekssorteras) och mognad.

För klass "Extra" gäller kravet på enhetlighet även färgen.

En blandning av päron av tydligt olika sorter kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje sort, avseende ursprung. Enhetlighet i fråga om storlek krävs inte.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Päron ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning³⁰ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Päron”, om förpackningens innehåll inte är synligt från utsidan.
- Sortens namn. Om det rör sig om en blandning av päron av tydligt olika sorter ska samtliga sorter i förpackningen anges.
- Sortens namn får ersättas med en synonym. Ett handelsnamn³¹ får endast anges som komplement till sorten eller synonymen.

---

³⁰ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

³¹ Ett handelsnamn kan vara ett varumärke för vilket man ansökt om eller erhållit skydd eller en annan handelsbeteckning.

C. Produktens ursprung

Ursprungsland ³² och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

Om det rör sig om en blandning av päron av olika sorter och ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande sorts namn.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek eller, för frukt förpackad i rader och lager, antal frukter.

Om storleken är angiven ska den uttryckas på följande sätt:

- a) För frukt som omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som minsta och största diameter eller som minsta och största vikt.
- b) För frukt som inte omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som diametern eller vikten på den minsta frukten i förpackningen, följt av "och större" eller likvärdig benämning, eller, eventuellt, diametern eller vikten på den största frukten i förpackningen.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

---

³² Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Tillägg

Icke uttömmande förteckning över sorter med stora frukter och sommarpäron

Sorter med små frukter och andra sorter som inte upptas i tabellen får saluföras på villkor att de uppfyller de storlekskrav som fastställs i avsnitt III i normen.

Några av sorterna i nedanstående tabell får saluföras under handelsnamn för vilka man ansökt om eller erhållit varumärkesskydd i ett eller flera länder. I den första och andra kolumnen i tabellen nedan återges inte sådana varumärken. Vissa kända varumärken anges i den tredje kolumnen, men endast för kännedom.

Förklaring:

S = Sorter med stora frukter.

S-P = Sommarpäron, för vilka det inte krävs någon minsta storlek.

Sort	Synonymer	Varumärken	Storlek
Abbé Fétel	Abate Fetel		S
Abugo o Siete en Boca			KP
AkVa			KP
Alka			S
Alsa			S
Amfora			S
Alexandrine Douillard			S
Bambinella			KP
Bergamotten			KP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		S
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		S
Beurré Clairgeau			S
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		S
Beurré Giffard			KP
Beurré précoce Morettini	Morettini		KP
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		KP
Carusella			KP
Castell	Castell de Verano		KP
Colorée de Juillet	Bunte Juli		KP
Comice rouge			S

Sort	Synonymer	Varumärken	Storlek
Concorde			S
Condoula			KP
Coscia	Ercolini		KP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		S
D'Anjou			S
Dita			S
D. Joaquina	Doyenné de Juillet		KP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		S
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		S
Erika			S
Etrusca			KP
Flamingo			S
Forelle			S
Général Leclerc		Amber Grace™	S
Gentile			KP
Golden Russet Bosc			S
Grand champion			S
Harrow Delight			S
Jeanne d'Arc			S
Joséphine			S
Kieffer			S
Klapa Mīlule			S
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		KP
Lombacad		Cascade®	S
Moscatella			KP
Mramornaja			S
Mustafabey			KP
Packham's Triumph	Williams d'Automne		S
Passe Crassane	Passa Crassana		S
Perita de San Juan			KP
Pérola			KP
Pitmaston	Williams Duchesse		S
Précoce de Trévoux	Trévoux		KP
Président Drouard			S
Rosemarie			S
Santa Maria	Santa Maria Morettini		KP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		KP
Suvenirs			S

Sort	Synonymer	Varumärken	Storlek
Taylors Gold			S
Triomphe de Vienne			S
Vasarine Sviestine			S
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		S

Bilaga 10

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 7 del: HANDELSNORM FÖR JORDGUBBAR

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för jordgubbar av sorten *Fragaria* L, avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte jordgubbar avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som jordgubbar ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhets och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska jordgubbar vara

- hela, oskadade,
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- färska till utseendet, men ej tvättade,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur,
- försedda med blomfoder (undantaget smultron) och eventuellt skaft, som ska vara färska och gröna,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Jordgubbarna ska vara tillräckligt utvecklade och uppvisa tillfredsställande mognad. Jordgubbarna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Klassificering

Jordgubbar indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Jordgubbar i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De ska

- ha en glans som är typisk för sorten,
- vara fria från jord.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

ii) Klass I

Jordgubbar i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen.
- En vitaktig fläck som täcker högst en tiondel av bärets yta.
- Lätta ytliga tryckskador.

De ska vara praktiskt taget fria från jord.

iii) Klass II

Denna klass omfattar jordgubbar som inte uppfyller kraven för de högre klasserna, men som uppfyller de ovan angivna minimikraven.

Jordgubbarna får ha följande mindre fel, om de bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och utseende:

- Fel i formen.

- En vitaktig fläck som täcker högst en femtedel av bärets sammanlagda yta.
- Mindre torra stötskador som inte riskerar att spridas.
- Smärre jordrester.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiametern.

Minsta storleken ska vara

- 25 mm i klass "Extra",
- 18 mm i klass I och II.

För smultron krävs ingen minsta storlek.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av jordgubbar som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av jordgubbar som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av jordgubbar som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlekstoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av jordgubbar som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla jordgubbar av samma ursprung, sort och kvalitet.

Jordgubbar i klass "Extra" ska – undantaget smultron – vara särskilt enhetliga och regelbundna i fråga om mognad, färg och storlek. I klass I tillåts storleken vara mindre enhetlig.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Jordgubbarna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning³³ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

---

³³ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Jordgubbar” (om förpackningens innehåll inte syns från utsidan).
- Sortens namn (frivilligt).

C. Produktens ursprung

Ursprungsland³⁴ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.

---

³⁴ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

Bilaga 11

Kommissionens genomförandeförordning, bilaga I, del B, 8 del: HANDELSNORM FÖR PAPRIKA

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för paprika av sorter (1) av *Capsicum annuum* L. som är avsedd att levereras färsk till konsumenten, dock inte paprika avsedd för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som paprika ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska paprikan vara

- hel,
- frisk, dvs. den får inte vara angripen av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör den olämplig för konsumtion,
- ren, praktiskt taget fri från synliga främmande beståndsdelar,
- färsk till utseendet,
- fast,
- praktiskt taget fri från skadedjur,
- fri från skador på fruktköttet orsakade av skadedjur,
- fri från skador orsakade av låg temperatur eller frost,
- försedd med skaft, skaftet ska vara prydligt avskuret och blomfodret oskadat,
- fri från onormal yttre fuktighet,
- fri från främmande lukt och/eller smak.

Paprikan ska ha en sådan utveckling och mognad att den

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Klassificering

Paprika indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Paprika i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

ii) Klass I

Paprika i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen.
- Lättare silverfärgning eller skador orsakade av trips på högst 1/3 av den sammanlagda ytan.
- Mindre fel i skalet såsom
  - gropbildning, skrapskador, solskador, tryckskador som sammanlagt är högst 2 cm långa när det gäller långsträckta fel, och täcker högst 1 cm² av ytan när det gäller andra fel, eller
  - torra ytliga sprickor som sammanlagt täcker högst 1/8 av den sammanlagda ytan.
- Lätt skadat skaft.

iii) Klass II

Denna klass omfattar paprika som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Följande fel får förekomma förutsatt att paprikan bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Silverfärgning eller skador orsakade av trips på högst 2/3 av den sammanlagda ytan.
- Fel i skalet såsom
  - gropbildning, skrapskador, solskador, stötskador och läkta skador som sammanlagt är högst 4 cm långa när det gäller långsträckta fel, och täcker högst 2,5 cm² av ytan när det gäller andra fel, eller
  - torra ytliga sprickor som sammanlagt täcker högst 1/4 av den sammanlagda ytan.
- Skador i blomfästet som är högst 1 cm².
- Uttorkning som täcker högst 1/3 av ytan.
- Skadat skaft och blomfoder förutsatt att omgivande fruktkött är intakt.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiаметer eller av vikten. För att garantera enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan produkterna i en och samma förpackning

- a) för paprika som storlekssorteras efter diameter vara högst:
- 20 mm.
- b) för paprika som storlekssorteras efter vikt vara högst:
- 30 g om den tyngsta frukten väger 180 g eller mindre.
  - 80 g om den lättaste frukten väger mer än 180 g men mindre än 260 g.
  - Ingen begränsning om den lättaste frukten väger 260 g eller mer.

Avlång paprika ska vara tillräckligt enhetlig avseende längden.

Enhetlighet i fråga om storlek är inte obligatoriskt för klass II.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av paprika som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av paprika som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av paprika som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av paprika som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

B. Storlekstoleranser

För samtliga klasser (om frukten storlekssorteras): 10 % i antal eller vikt av paprika som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla paprika av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek (om paprikan storlekssorteras) och för klasserna "Extra" och I, av praktiskt taget enhetlig mognad och färg.

En blandning av paprikor av tydligt olika handelstyper och/eller färger kan dock förpackas tillsammans i en förpackning, om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje berörd handelstyp och/eller färg, avseende ursprung. Enhetlighet i fråga om storlek krävs inte.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Paprikan ska vara förpackad så att den ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning³⁵ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.
- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad

---

³⁵) Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- "Paprikor", om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- "Blandning av paprikor", eller likvärdig benämning, om det rör sig om en blandning av tydligt olika handelstyper och/eller färger av paprikor. Om produkten inte är synlig från utsidan måste handelstyper och/eller färger samt kvantiteten för var och en i förpackningen anges.

C. Produktens ursprung

Ursprungsland ³⁶ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

När det gäller en blandning av paprikor av olika handelstyper och/eller färger och paprikorna är av olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av uppgiften om berörd handelstyp och/eller färg.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek angiven som minsta och största diameter eller lägsta och högsta vikt (om produkten storlekssorteras).
- Antal frukter (frivilligt).
- "Het" eller likvärdig benämning, i tillämpliga fall.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

---

³⁶ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Bilaga 12

Kommissionens genomförandeförordning, bilaga I, del B, 9 del: HANDELSNORM FÖR BORDSDRUVOR

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för bordsdruvor av sorter av *Vitis vinifera* L., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte bordsdruvor avsedda för industriell bearbetning.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som bordsdruvor ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhet och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska klasar och druvor vara

- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur,
- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Dessutom ska druvorna vara

- hela,
- välformade,
- normalt utvecklade.

Solpigmentering är inte ett fel.

Bordsdruvorna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Druvsaften ska ha ett brytningsindex³⁷ på minst

- 12° brixgrader för sorterna Alphonse Lavallée, Cardinal och Victoria.
- 13° brixgrader för alla andra sorter med kärnor.
- 14° brixgrader för alla kärnfria sorter.

Dessutom ska alla sorterna ha en tillfredsställande balans i förhållandet surhetsgrad – sockerhalt.

C. Klassificering

Bordsdruvor indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Bordsdruvor i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och det område där de odlas.

Druvorna ska vara fasta, väl fästade, sitta jämnt fördelade i klasen och vara praktiskt taget täckta av dagghinnan.

De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

ii) Klass I

Bordsdruvor i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och det område där de odlas.

Druvorna ska vara fasta, väl fästade och i så stor utsträckning som möjligt vara täckta av dagghinnan. De får dock sitta mindre jämnt fördelade i klasen än i klass "Extra".

---

³⁷ Beräknat enligt beskrivningen i OECD:s handledning för objektiva test:
<http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications>.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen.

- Mindre fel i formen.
- Mindre färgfel.
- Mycket lätta solskador som endast påverkat skalet.

iii) Klass II

Denna klass omfattar bordsdruvor som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Klasarna får ha mindre fel i formen, utvecklingen och färgen om dessa inte försämrar de egenskaper som i odlingsområdet är typiska för sorten.

Druvorna ska vara tillräckligt fasta, tillräckligt väl fästade och i så stor utsträckning som möjligt ha kvar sin dagghinna. De får sitta mindre jämnt fördelade i klasen än i klass I.

Följande fel får förekomma förutsatt att bordsdruvorna bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i formen.
- Färgfel.
- Lätta solskador som endast påverkat skalet.
- Lätta stötskador.
- Mindre fel i skalet.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av klasarnas vikt.

En klase ska väga minst 75 g. Denna bestämmelse gäller inte portionsförpackningar.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i vikt av klasar som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

5 % i vikt av klasar som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

Utöver dessa toleranser får högst 10 % av vikten utgöras av lösa bär, dvs. bär som inte sitter fast på klasen, förutsatt att bären är friska och hela.

iii) Klass II

10 % i vikt av klasar som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

Utöver dessa toleranser får högst 10 % av vikten utgöras av lösa bär, dvs. bär som inte sitter fast på klasen, förutsatt att bären är friska och hela.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i vikt av klasar som inte uppfyller storlekskraven för klassen. Varje detaljhandelsförpackning får innehålla en klase som väger mindre än 75 g för att justera vikten, förutsatt att klasen uppfyller övriga krav som gäller för klassen i fråga.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla klasar av samma ursprung, sort, kvalitet och mognadsgrad.

I klass "Extra" ska klasarnas storlek och färg vara praktiskt taget enhetliga.

En blandning av bordsdruvor av tydligt olika sorter kan dock förpackas tillsammans i en förpackning om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje sort, avseende ursprung.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Bordsdruvorna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar, men en högst 5 cm lång del av vinrankan får sitta kvar på klasens stjälk som en form av specialexponering.

VI. BESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning³⁸ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare

---

³⁸ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.

- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Bordsdruvor” om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Sortens namn. Om det rör sig om en blandning av bordsdruvor av tydligt olika sorter ska samtliga sorter i förpackningen anges.

C. Produktens ursprung

- Ursprungsland³⁹ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.
- Om det rör sig om en blandning av bordsdruvor av olika sorter och ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande sorts namn.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- ”Klasar under 75 g avsedda för portionsförpackningar”, i förekommande fall.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

---

³⁹ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

Bilaga 13

Kommissionens genomförandeförordning 543/2011, bilaga I, del B, 10 del: HANDELSNORM FÖR TOMATER

I. DEFINITION AV PRODUKTEN

Denna norm gäller för tomater av sorter av *Solanum lycopersicum* L., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte tomater avsedda för industriell bearbetning.

Tomater indelas i följande fyra handelstyper:

- Runda.
- Bifftomater.
- Ovala eller avlånga.
- Körsbärstomater/cocktailtomater (miniatyrsorter) i alla former.

II. KVALITETSBESTÄMMELSER

Syftet med normen är att ange de kvalitetskrav som tomater ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

Efter avsändandet får dock produkterna i förhållande till kraven i normen uppvisa

- en viss bristande färskhets och saftspändhet,
- en viss kvalitetsförsämring på grund av deras utveckling och tendens att fördärvas, för produkter som klassificerats som andra klasser än klass "Extra".

A. Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska tomater vara

- hela,
- dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha andra fel som gör dem olämpliga för konsumtion,
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar,
- färska till utseendet,
- praktiskt taget fria från skadedjur,
- fria från skador på tomatköttet orsakade av skadedjur,

- fria från onormal yttre fuktighet,
- fria från främmande lukt och/eller smak.

När det gäller tomater på stjälk (kvisttomater) ska stjälkarna vara färska, friska, rena samt fria från blad och synliga främmande beståndsdelar.

Tomaterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering,
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B. Mognadskrav

Tomaterna ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå en tillfredsställande mognadsgrad.

C. Klassificering

Tomater indelas i följande tre klasser:

i) Klass "Extra"

Tomater i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska vara fasta och ha de egenskaper som är typiska för sorten.

Tomater får inte ha "gröna nackar" eller andra fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen.

ii) Klass I

Tomater i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska vara förhållandevis fasta och ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De får inte ha oläcka sprickor eller synliga "gröna nackar".

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i form och utveckling.
- Mindre färgfel.
- Mindre fel i skalet.

- Mycket lätta stötskador.

Bifftomater får dessutom ha

- läkta sprickor som är högst 1 cm långa,
- mindre förändringar i formen,
- en mindre navelbildning, men inte förkorkning,
- en korkbildning efter pistillen på högst 1 cm²,
- avlånga sömliknande ärr efter blomman med en längd som inte överstiger två tredjedelar av fruktens största diameter.

iii) Klass II

Denna klass omfattar tomater som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

De ska vara förhållandevis fasta (dock något mindre fasta än tomaterna i klass I) och får inte ha oläkta sprickor.

Följande fel får förekomma förutsatt att produkterna bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- Fel i form och utveckling.
- Färgfel.
- Ytliga fel eller stötskador om frukten inte är allvarligt påverkad.
- Läkta sprickor som är högst 3 cm långa för runda tomater, bifftomater och ovala tomater.

Bifftomater får dessutom ha

- större förändringar i formen jämfört med klass I, dock inte missbildningar,
- navelbildning,
- en korkbildning efter pistillen på högst 2 cm²,
- avlånga sömliknande ärr efter blomman.

III. BESTÄMMELSER ANGÅENDE STORLEKSSORTERING

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiametern, vikten eller antalet.

Följande bestämmelser ska inte gälla kvisttomater och är frivilliga för

- körsbärstomater/cocktailtomater som är under 40 mm i diameter,
- bifftomater som har oregelbunden form, och
- klass II.

För att frukten ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i storlek mellan frukterna i en och samma förpackning

a) för tomater som sorteras efter diameter, vara högst

- 10 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är under 50 mm.
- 15 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är minst 50 mm men under 70 mm.
- 20 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är minst 70 mm men under 100 mm.
- För frukt som har en diameter på 100 mm eller mer har det inte fastställts någon begränsning av skillnaden i diameter.

Om storlekkoder tillämpas måste koderna och intervallen i följande tabell användas:

Storlekkod	Diameter i mm
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

b) För tomater som storlekssorteras efter vikt eller antal ska storleksskillnaden uppfylla kraven i led a.

IV. TOLERANSBESTÄMMELSER

I varje parti medges, i alla saluföringsled, en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A. Kvalitetstoleranser

i) Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av tomater som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

ii) Klass I

10 % i antal eller vikt av tomater som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven, eller av produkter angripna av röta. När det gäller kvisttomater:

5 % i antal eller vikt av kvisttomater som lossnat från stjälken.

iii) Klass II

10 % i antal eller vikt av tomater som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Inom denna tolerans får högst 2 % bestå av produkter angripna av röta.

10 % i antal eller vikt av kvisttomater som lossnat från stjälken.

B. Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av tomater som inte uppfyller storlekskraven för klassen.

V. BESTÄMMELSER ANGÅENDE PRESENTATION

A. Enhetlighet

Varje parti ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla tomater av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek (om produkten storlekssorteras).

Tomater i klass "Extra" och klass I ska ha en praktiskt taget enhetlig mognad och färg. Ovala tomater ska dessutom ha en godtagbar enhetlighet i fråga om längden.

En blandning av tomater av tydligt olika färger, sorter och/eller handelstyper kan dock förpackas tillsammans i en förpackning, om de är enhetliga avseende kvalitet

och, för varje färg, sort och/eller handelstyp, avseende ursprung. Enhetlighet i fråga om storlek krävs inte.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B. Förpackning

Tomaterna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Lasermärkning av enskilda frukter får inte leda till skador på köttet eller skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

VI. ESTÄMMELSER ANGÅENDE MÄRKNING

Varje förpackning⁴⁰ ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A. Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress (t.ex. gatuadress/ort/region/postnummer och land, om det inte är detsamma som ursprungslandet).

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften ”packare och/eller avsändare” eller motsvarande förkortning. Koden ska föregås av

---

⁴⁰ Dessa bestämmelser om märkning gäller inte för detaljhandelsförpackningar som presenteras i förpackningar. De gäller dock för detaljhandelsförpackningar som presenteras separat.

lands- och regionkoden enligt ISO 3166 (alfa) för det land som utfärdat godkännandet, om det inte är detsamma som ursprungslandet.

- För färdigförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom unionen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften ”packad för:” eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B. Typ av produkt

- ”Tomater” eller ”kvisttomater” och handelstypen, eller ”körsbärstomater/cocktailtomater” eller ”körsbärstomater/cocktailtomater på kvist” eller likvärdig benämning för andra miniatyrsorter, om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Uppgiften ”Blandade tomater”, eller likvärdig benämning, om det rör sig om en blandning av tydligt olika sorter, handelstyper och/eller färger av tomater. Om produkten inte är synlig från utsidan måste färger, sorter eller handelstyper samt kvantiteten för var och en i förpackningen anges.
- Sortens namn (frivilligt).

C. Produktens ursprung

Ursprungsland ⁴¹ och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

När det rör sig om en blandning av olika färger, sorter och/eller handelstyper och tomaterna är av olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av uppgiften om färg, sort och/eller handelstyp.

D. Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek (om produkten storlekssorteras) angiven som
  - minsta och största diameter, eller
  - minsta och högsta vikt, eller
  - storlekkod såsom anges i avsnitt III, eller

---

⁴¹ Landets fullständiga eller vanligaste namn ska anges.

- antal, följt av minsta och största storlek.

E. Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.